

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาวิชาชีพ)

ปริญญา

พัฒนาวิชาชีพ

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษา
ทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

Behavior of the Third Year Vocational Certificate Students in Experimental Education
Program Applying the Sufficiency Economy Philosophy: A Case Study College
of Agriculture and Technology

นามผู้วิจัย นางสาวลัดพร ตระกูลไพศาล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์อนุชัย รามวงษ์กูร, ศศ.ค.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์พนิต เข้มทอง, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรชัย จิวเจริญสกุล, ศศ.ค.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลอง
ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

Behavior of the Third Year Vocational Certificate Students in Experimental Education Program
Applying the Sufficiency Economy Philosophy: A Case Study College
of Agriculture and Technology

โดย

นางสาววลัยพร ตระกูลไพศาล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาวิชาชีพศึกษา)

พ.ศ. 2554

วลัยพร ตระกูลไพศาล 2554: พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะ
กรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชีวิตศึกษา)
สาขาวิชาพัฒนาชีวิตศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
อาจารย์อนุชัย รามวงษ์กูร, ศศ.ค. 122 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมใน โครงการสถานศึกษาทดลอง
ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนและนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี รวมทั้งหมด 736 คน ใช้
แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย
ด้านพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรอบรู้
ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความขยันและอดทน
ด้านการรู้จักแบ่งปัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
ที่สุดคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุดคือด้านความรอบรู้
และด้านความซื่อสัตย์ สุจริต และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของตนเองอยู่ในระดับการ
ปฏิบัติที่สูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนทุกด้าน ส่วนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ด้านเตรียมการสอน ด้านดำเนินการสอน ด้านการวัดและ
การประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ และมีระดับปฏิบัติอยู่ใน
ระดับสูงที่สุดคือ ด้านเตรียมการสอน รองลงมาคือ ด้านดำเนินการสอน และด้านการวัดและการ
ประเมินผลการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Walaiporn Taikalpaisan 2011: Behavior of the Third Year Vocational Certificate Students in Experimental Education Program Applying the Sufficiency Economy Philosophy: A Case Study College of Agriculture and Technology. Master of Education (Vocational Education Development), Major Field: Vocational Education Development, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Mr. Anuchai Ramwarungkura, Ph.D. 122 pages.

The purpose of this research was to study the behavior of third year vocational students at the college of agriculture and technology who were participating in the trial application of the sufficiency economy philosophy including the behavior of teacher in teaching and learning of this philosophy. The population of their study was all teachers and vocational students in vocational in third year at the college of agriculture and technology. The total population were 736. The research instruments used was questionnaire. The data was analysis by using descriptive statistics which were percentage, mean and standard deviation.

The results of this study showed that vocational students with behavior according to the sufficiency economy philosophy in all sides, that is, moderation, reasonableness, self-immunity for sufficient protection, application of knowledge, consideration and prudence, principles of honesty, diligence and patience, sharing of know. This was at a moderate level on all sides. The highest in showing behavior was self-immunity for sufficient protection and the lowest in showing behavior the application of knowledge and principles of honesty. It was also found that students perceived their own behavior higher than their teachers at all sides. The behavior of teachers in teaching and learning according to the sufficiency economy philosophy in teacher preparation, process of teaching, measurement and evaluation of learning was at high level. The highest in showing behavior was teaching preparation, process of teaching and measurement and evaluation respectively. It was also found that teachers perceived their own behavior higher than their students at all sides.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ลุล่วงสมประสงค์ไปได้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อนุชัย รามวงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เสียสละเวลาให้คำปรึกษา และคำแนะนำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความทุ่มเททุกครั้ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ศาสตราจารย์ ดร.บุญธรรม จิตต์อนันต์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสันต์ ทองไทย ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ เสียสละเวลา ให้คำปรึกษา และคำแนะนำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความทุ่มเท ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ประชาคม จันทระจิต อาจารย์ ดร. สุนทรา โดบัว และ อาจารย์ ดร. ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธร ที่สละเวลาช่วยตรวจสอบแบบสอบถามและขอขอบพระคุณ ครูผู้สอน นักเรียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ บิดา มารดา น้องสาว รวมถึง เพื่อน ๆ และพี่ ๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ ตลอดเวลาในการทำวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วัลย์พร ตระกูลไพศาล
เมษายน 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	19
สภาพบริบทของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	31
สถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	45
การดำเนินการวิจัย	45
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	51
ผลการวิจัย	51
ข้อวิจารณ์	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	85
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	87
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	93
ภาคผนวก ข หนังสือราชการที่ใช้ในการวิจัย	95
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	103
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	122

สารบัญตาราง

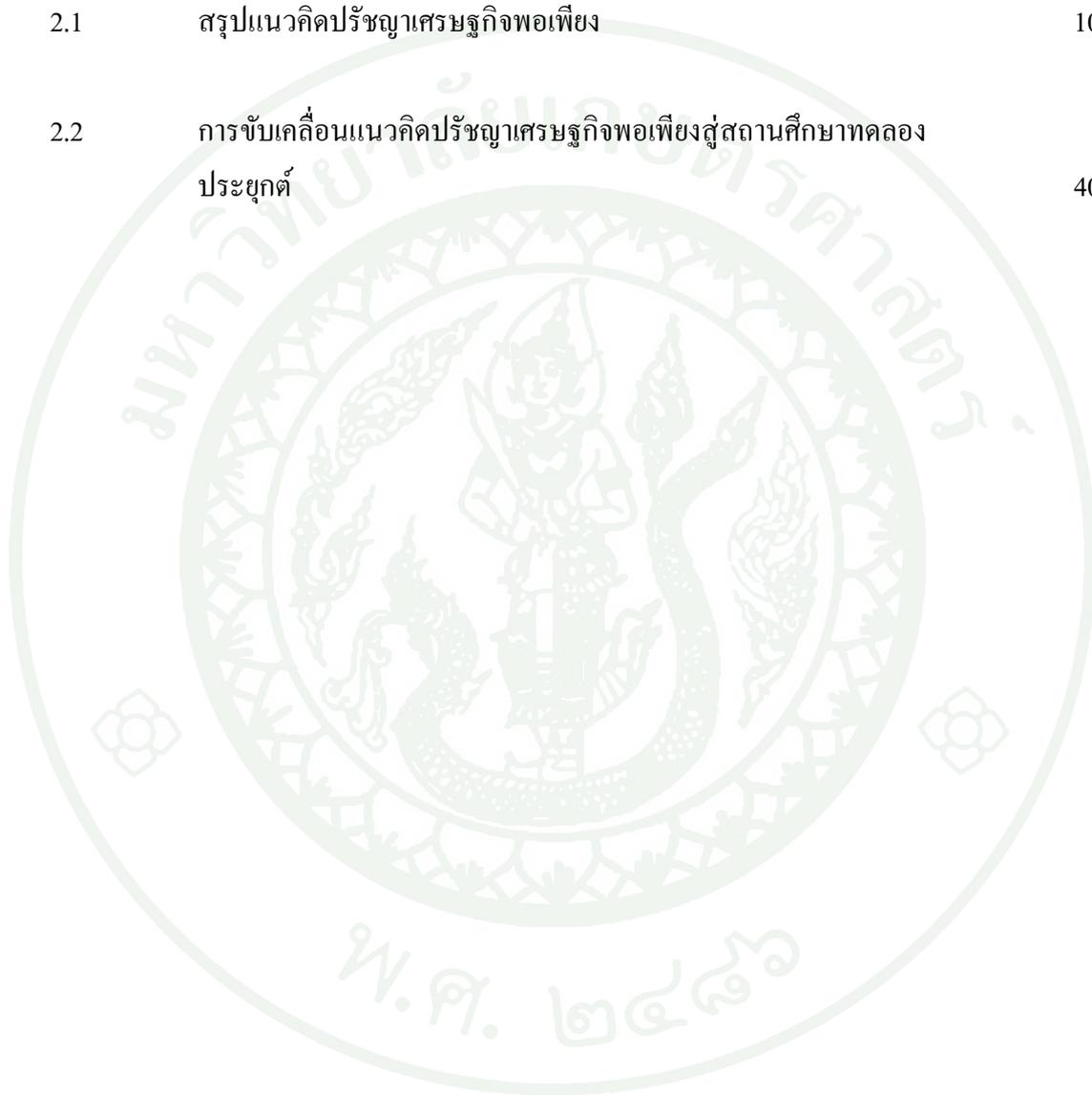
ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2553	45
3.2	เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของเกณฑ์ค่าเฉลี่ย	49
3.3	เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของเกณฑ์ค่าเฉลี่ย	49
4.1	ลักษณะพื้นฐานของครูผู้สอน	53
4.2	ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน	56
4.3	ภาพรวมระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	58
4.4	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	59
4.5	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผลในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	60
4.6	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	61
4.7	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความรอบรู้ในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ความรอบคอบและระมัดระวังในความคิดเห็นของครูผู้สอนและ นักเรียน	64
4.9	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ความซื่อสัตย์สุจริตในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	65
4.10	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความขยันและอดทนในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	66
4.11	ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการรู้จักแบ่งปันในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน	67
4.12	ภาพรวมระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนตามด้านต่าง ๆ	68
4.13	การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน เตรียมการสอนของครูผู้สอน	69
4.14	การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ดำเนินการสอนของครูผู้สอน	71
4.15	การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการ วัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน	74

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	สรุปแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	10
2.2	การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทดลอง ประยุกต์	40

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนิน ชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และ เมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำ แนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสามารถ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เศรษฐกิจ พอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไป ในทางสายกลาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ทางการศึกษาน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เห็นจากแผนการศึกษาแห่งชาติ (2545-2559) ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาพื้นฐานในการกำหนดเป็นแผนบูรณาการ แบบองค์รวมของการศึกษาโดยมี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และธรรมชาติ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 11-12) เพราะฉะนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคม ซึ่งในปัจจุบันข่าวสารปรากฏในสื่อมวลชนต่างๆ แสดงให้เห็นถึงข้อมูลความต้องการและพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของเยาวชนไทย เช่น ปัญหาการติด เกมส์ ปัญหายาเสพติด การพนัน การแต่งกาย การใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม

อย่างไรก็ตามหากมองจากปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของเยาวชน จากการสำรวจของสวนดุสิตโพล ปี พ.ศ. 2550 พบว่าพฤติกรรมของเยาวชนไทยที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ การใช้สินค้าที่ฟุ่มเฟือย ยึดติดกับวัตถุนิยม การแต่งกายที่ไปเปลือย และตามแฟชั่นต่างประเทศ การมั่วสุมอบายมุข เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ดินยาเสพติด เที่ยวกลางคืน ดินเกม การกล้าแสดงออก จนเกินงาม พฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่มีความกตัญญูและสัมมาคารวะ ปัญหาที่พบใน เยาวชนนั้นอาจมีสาเหตุมาจากหลากหลายปัจจัย เช่นอิทธิพลที่มาจากความสัมพันธ์ของครอบครัว อิทธิพลของสื่อสารมวลชน อิทธิพลจากสถานศึกษา

ดังนั้นสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพตาม วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา จึงมีภารกิจสำคัญในการผลิตนักเรียน นักศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างครบถ้วนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำโครงการนำร่องต้นแบบฉบับร่างชุด หน่วยการเรียนรู้สู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2550) และเป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะ ให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดคล้องแนวคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการ ใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งใน สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การกระทำของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมใน โลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย (ปริยานุช พินุลสราวุธ, 2550)

จากการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา ทางสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาได้จัดสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 25 แห่งทั่ว ประเทศ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจากเหตุผลที่ว่า สถานศึกษาได้มีการ จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพเกี่ยวกับการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวที่กล่าวว่า “ความเจริญของประเทศ ต้องอาศัยความเจริญของภาคเกษตรเป็นสำคัญ” ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความสำคัญของภาคการเกษตรที่มีต่อประชาชนชาวไทย และ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในด้านการพัฒนาการเกษตรที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ (พรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนสถิติจะเห็นได้ชัดเจนและยังยืนยันได้อีกว่า การเกษตรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ และเป็นแหล่งจ้างงานของแรงงานที่สำคัญซึ่งมีถึง ร้อยละ 37.70 นับว่าเป็นจำนวนแรงงานที่มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.50 ภาคการค้าส่งค้าปลีกคิดเป็นร้อยละ 15.40 และภาคบริการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 31.50 เป็นต้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2552) นอกจากนี้แล้ว ประเทศไทยยังมีพื้นที่ทำการเกษตรมาก เป็นอันดับ 1 ของประเทศ ซึ่งมีถึง 2.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 46.6 ของพื้นที่ในประเทศไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับภาคการเกษตรเป็นอย่างมาก และเป็นอาชีพหลักของคนไทยมาช้านาน ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขึ้น เพื่อเป็นสถานศึกษาที่เน้นการสอนวิชาชีพเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับภาคการเกษตรของประเทศ และทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ทดลองกับการศึกษาโดยได้จัดโครงการทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 25 แห่งทั่วประเทศ โดยมีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีรวมอยู่ด้วยทั้ง 4 แห่งคือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการว่ามีพฤติกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร หลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการ โดยสอบถามความเห็นจากครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมอย่างยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมใน โครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมใน โครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำถามในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งค้นหาคำตอบ 2 ประเด็นคือ

1. พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีว่ามีพฤติกรรมเป็นอย่างไร
2. การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักนโยบายยุทธศาสตร์ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 4) สอดคล้องกับผลวิจัยของประชาคม จันทรชิต (2552: 67-69) คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
4. ความรอบรู้
5. ความรอบคอบ และระมัดระวัง
6. ความซื่อสัตย์ สุจริต
7. ความขยัน และอดทน
8. การรู้จักแบ่งปัน

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. เตรียมการสอน
2. ดำเนินการสอน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ รวมทั้งหมดจำนวน 736 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนใน โครงการสถานศึกษา ทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการ เรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมี พระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และการปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจาก วิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ที่ทรงชี้แนะไว้ 3 คุณลักษณะคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้อิทธิพลของความรู้ และคุณธรรม

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป สามารถทำได้โดย ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจในระดับความพอเพียงจะต้องอยู่บนพื้นฐานของ ความมีเหตุผล และพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก การกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งใกล้และไกล

ความรู้รอบรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นประโยชน์พื้นฐาน และนำไปใช้ในการปฏิบัติอย่างพอเพียง

ความรอบคอบ และระมัดระวัง หมายถึง มีการวางแผน โดยสามารถที่จะนำความรู้และหลักวิชาต่าง ๆ มาพิจารณาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างระมัดระวัง มีสติ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้

ความซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ความขยัน และอดทน หมายถึง มีความตระหนักในคุณธรรม มีความขยัน และอดทน ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

การรู้จักแบ่งปัน หมายถึง การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักลดกิเลสและลดความต้องการของตนเอง มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกอันเนื่องมาจากอาการทางความคิด จิตใจ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง รวมถึงความรู้สึกลึกต่าง ๆ ที่มีต่อปัจจัยที่มากระทบ เป็นการแสดงออกทางกายที่เจ้าตัวและบุคคลภายนอกสามารถสังเกตเห็นได้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หมายถึง สถานศึกษาสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งหมด 4 แห่งได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
3. สภาพบริบทของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
4. สถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประจักษ์ในปัญหาการดำรงชีพของราษฎรในชนบทจากการที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ ทรงพบว่า ราษฎรมีความขาดแคลนยากจน ด้อยโอกาสในด้านต่าง ๆ ทรงมีพระราชประสงค์จะขจัดปัญหาต่างๆ เพื่อให้ราษฎรพ้นจากความทุกข์ยากเดือดร้อน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระวิริยะอุสาหะ คิดค้นหาวิธีการที่จะเป็นแนวทางนำพสกนิกรไปสู่ชีวิตที่มีความผาสุก และได้พระราชทานแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรไทยมานานกว่า 30 ปี รวมทั้งประชาชนในภาคเกษตรกรรมที่ได้รับแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ หรือการทำเกษตรแบบผสมผสานได้ใช้แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปอย่างกว้างขวางเพื่อขจัดปัญหาในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตซึ่งปรากฏว่าได้ประสบผลดี สามารถฟื้นฟูเศรษฐกิจในครัวเรือน และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ (กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, 2550: 30)

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ความว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ตอน ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอสมควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และเศรษฐกิจชั้นสูงขึ้น โดยลำดับต่อไป...”
(สมพร เทพสิทธา, 2548: 4)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานแนวพระราชดำริเกษตรกรรมทฤษฎีใหม่ (New Theory) แก่เกษตรกรไทย ควบคู่ไปกับแนวพระราชดำริ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของเกษตรกรแก้ปัญหา ความขาดแคลนน้ำ ปัญหาที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาความอดอยากเรื้อรัง เป็นแนวทางที่สามารถช่วยสร้างความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการเกษตรกรทุกครัวเรือน หรือผู้กลับคืนมาสู่ภูมิลำเนา ไร่นา เนื่องจากตกงาน ว่างาน เพื่อให้บุคคลเหล่านี้มีรายได้พอเพียงที่จะดำรงชีพอย่างพึ่งพาตนเอง
(กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, 2550: 30)

ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอธิบาย คำว่าพอเพียงมีความหมายกว้างขวางกว่าความสามารถในการพึ่งตนเอง หรือความสามารถในการยืนบนขาของตนเอง เพราะความพอเพียงหมายถึง การที่มีความพอ คือมีความโลภน้อย เมื่อโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อาจจะเป็นสุข ทรงสรุปว่า ความพอเพียงนี้ก็แปลว่า ความพอประมาณและความมีเหตุผล
(กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, 2550: 31) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอ หลักการในลักษณะ 3 ห่วง 2 เงื่อนไขและมีหลักพิจารณา ดังนี้
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547: 3-5)

กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

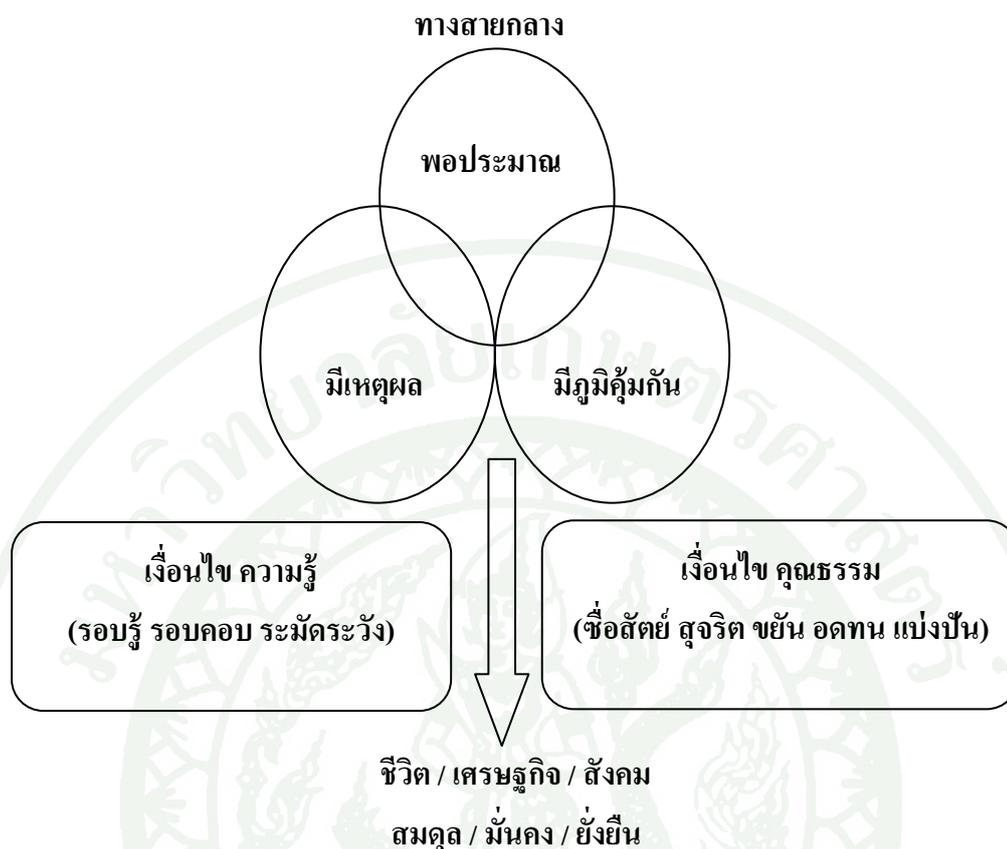
ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัย ทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้ เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้อง เสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี สามารถสรุปความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2.1 สรุปแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (2549: 4)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ทางสายกลางประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการ คือเงื่อนไขความรู้ ได้แก่ รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง เงื่อนไขคุณธรรม ได้แก่ ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และแบ่งปัน เพื่อให้ชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม มีความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

แนวคิดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวคิดหลักคือ แนวทางการดำรงอยู่ และการปฏิบัติตนของ ประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและ การบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทัน

ต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (เกษม วัฒนชัย, 2549: 156) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: ๓) ได้กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นพหุนิยมที่ยอมรับการดำรงอยู่ร่วมกันของสิ่งที่แตกต่างกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีความขัดแย้ง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยที่เชื่อมโยงกันทุกมิติของวิถีชีวิตเข้าด้วยกัน จึงเป็นทฤษฎีแบบบูรณาการเป็นองค์รวม ทั้งเป็นปรัชญาที่มองสถานการณ์โลกเชิงระบบที่มีลักษณะพลวัตมีความเป็นสากล เข้าใจง่ายสามารถนำมาปฏิบัติได้ผลจริง จึงมีพลังสูงในกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติมีความสุขได้ตามอัตภาพที่เหมาะสมสถานะของตน โดยประยุกต์ได้กับการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตลอดเวลา ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งมีความทันสมัยในการชี้นำสังคมให้สามารถรอดพ้นวิกฤต และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้เป็นอย่างดี

แนวคิดการพัฒนาประเทศไทยให้สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วได้อย่างมั่นคง มีเกียรติศักดิ์ศรี สงบสุขและสันติกับนานาประเทศ และเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันนั้น จำเป็นต้องทบทวนหาคุณภาพเชิงพลวัตใหม่ เพื่อเกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และวิธีการพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางบนพื้นฐานความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจและสังคมในชนบทในเมือง เพื่อให้เกิดความสมดุลพอดีระหว่างความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในชนบทที่เป็นรากฐานของสังคมและความสมดุลในประโยชน์ของการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรมกับความสามรถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจในเมืองและความร่วมมือเป็นเครือข่ายพันธมิตรการพัฒนากับประเทศต่าง ๆ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยแบ่งระดับของการนำไปใช้ 3 ระดับดังนี้ (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550: 116)

1. **ระดับชาติ** กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และ 10 ซึ่งยังได้ดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานปฏิบัติการอีกด้วย

2. **ระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ** ในการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี ต้องยึดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีเป็นแนวทางสำคัญของการบริหารประเทศ

3. **ระดับปฏิบัติการ** ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในระดับปฏิบัติการในการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

4. **การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา** ในการปฏิรูปการศึกษา ไทยบนฐานรากของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น อัมพล เสนาณรงค์ (2549: 27) ได้กล่าวว่า ต้องรู้จักการใช้จ่ายประมาณที่ประหยัด ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเลิกระบบฝากฝัง หรือระบบเส้นสายการจะจัดทำโครงการต่าง ๆ จะต้องอยู่บนพื้นฐานการประมาณตน รู้จักประมาณ ไม่ทำเกินกำลัง ลงทุนอย่างสมเหตุสมผล ไม่ฟุ่มเฟือย และต้องค่อย ๆ พัฒนา การคิดอะไรที่ใหญ่ และลงทำในทันทีอาจผิดพลาด และล้มเหลวได้ง่าย ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ต้องประพฤติตนด้วยการเดินสายกลางไม่ทำตัวยากลำบาก และสบายเกินไป คิดหรือทำอะไรต้องปรับปรุงและยืดหยุ่นได้ และอย่ายึดความสมัยใหม่โดยเน้นแต่ระบบเทคโนโลยีจนเกินความจำเป็น การจัดการศึกษามบนรากฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องช่วยกันสร้างภูมิคุ้มกัน โดยปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เป็นคนดี และมีศรัทธาในตัวเอง

5. **แนวคิดในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ในการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัตินั้น จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2549: 27) ได้กล่าวว่าขึ้นอยู่กับคน 8 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

5.1 **ผู้นำทางความคิด** การนำหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้นั้นเป็นเรื่องที่ทุกคนกำลังเรียนรู้ เราจึงจำเป็นต้องมีกลุ่มที่เป็นผู้นำทางความคิด ที่จะนำเอาแง่มุมเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

5.2 **นักวิชาการ** คือ ระดับมหาวิทยาลัย สามารถที่จะนำเรื่องแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในหลักสูตรต่าง ๆ จะมีความหลากหลายของการนำไปใช้ เช่น ในหลักสูตรกลางของ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาโท หรือในบางแห่งเป็นวิชาเลือก บางแห่งนำไป สอดแทรกในวิชาสาระอื่น ๆ การมีหลักคิดเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ไม่ได้หมายความว่าเราหลุด หรือลดในสาระแต่เป็นการใช้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเข็มทิศในการใช้วิชาเหล่านั้น

5.3 สถาบันการเมือง คณะกรรมการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำงาน ควบคู่กับสถาบันพระปกเกล้า เรื่องการพัฒนาความรู้และการนำหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปเผยแพร่ให้แก่ผู้บริหารและผู้มีบทบาทการเมืองนำไปปรับใช้

5.4 สถาบันการศึกษาระดับ โรงเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา เพื่อปลูกฝัง เยาวชนให้ได้ยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน กลุ่มนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญมากที่สุด ถ้าเราใช้วิธีการปลูกฝังแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ฝังรากลึกในสถานศึกษาทั่วประเทศ ก็จะทำให้ความยั่งยืนทั้งในระดับบุคคลและประเทศชาติในระยะยาว

5.5 กลุ่มสื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่สู่ประชาชน ซึ่งพบว่าได้รับความสนใจในการเผยแพร่ เรื่องแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างมาก

5.6 ประชาสังคม ถ้าระดับปัจเจกบุคคลที่จะนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ อาศัยความเพียร ความอดทน ความรู้ของตนเองซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกอ่อนแอย่อท้อได้ แต่ถ้ามีองค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพที่เข้มแข็ง จะทำให้ความรู้ ความไม่ย่อท้อความยึดมั่นใจ คุณธรรมมีมากขึ้น

5.7 องค์กรภาครัฐ มีบทบาทสำคัญในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ พัฒนาประเทศ

5.8 องค์กรภาคเอกชน ให้ความร่วมมือในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เพื่อพัฒนาองค์กรและร่วมกันพัฒนาประเทศ

การจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550ก: 1-4) ได้สรุปแนวทางไว้ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตร โดยสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ และคุณลักษณะของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น

2. การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินดังต่อไปนี้

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ไขปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ชุมชน สังคม ประเทศชาติ

2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาทั้งในรูปแบบการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ

2.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

3. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสถานศึกษาควรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เชื่อมต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวทางดำเนินดังต่อไปนี้

3.1 จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยเน้นความร่มรื่น เน้นสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

3.2 กำหนดระเบียบ ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพกติกาของสังคม เช่นการเข้าคิวรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การฝึกรบมจิตใจ

3.4 ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น จัดนิทรรศการ การจัดประกวดในรูปแบบต่างๆ

3.5 การส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

3.6 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติ และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550ข: 4) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ผู้เรียนมีความรู้และดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นลำดับพอสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 8 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรอบรู้ ความรอบคอบและระมัดระวัง ความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยัน อดทน และการรู้จักแบ่งปัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประชาคม จันทรชิต (2552: 67-69) ได้แบ่งตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่สำคัญไว้ต่อไปนี้คือ

1. ความพอประมาณ มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่
 - 1.1 มีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี
 - 1.2 ไม่อิจฉา ไม่ริษยา และไม่มี ความโลภ
 - 1.3 รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า
 - 1.4 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - 1.5 เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มเพื่อนและสังคม

2. ความมีเหตุผล มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 2.1 กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- 2.2 กล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูกกาลเทศะ
- 2.3 กล้ายอมรับความจริงและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2.4 ใช้วัสดุถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
- 2.5 ไม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น
- 2.6 คิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- 2.7 มีความคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 3.1 ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
- 3.2 มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน
- 3.3 ยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง
- 3.4 กล้าเสนอตัวเองเข้าทำงาน
- 3.5 กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
- 3.6 กล้าซักถามปัญหาหรือสงสัยต่าง ๆ อย่างถูกกาลเทศะ
- 3.7 แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล
- 3.8 ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้
- 3.9 ควบคุมกิริยาอาการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

4. ความรอบรู้ มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 4.1 มีความรู้ด้านวิชาการ
- 4.2 มีความสามารถและทักษะด้านวิชาชีพ

5. ความรอบคอบ และระมัดระวัง มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 5.1 ใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- 5.2 พูดยาและแสดงกิริยาสุภาพต่อบุคคลอื่น
- 5.3 มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม
- 5.4 ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ
- 5.5 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น
- 5.6 ปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้

6. ความซื่อสัตย์ สุจริต มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 6.1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อตกลงต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด
- 6.2 แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ
- 6.3 พูดยุติความจริง
- 6.4 ไม่นำผลงานผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน
- 6.5 ไม่ทุจริตในการสอบ
- 6.6 ไม่ลักขโมยของผู้อื่น

7. ความขยัน และอดทน มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 7.1 ตรงต่อเวลา
- 7.2 ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ
- 7.3 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด
- 7.4 มีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน
- 7.5 มีความกระตือรือร้นในการเรียนและการปฏิบัติงาน
- 7.6 ทหารายได้พิเศษอย่างถูกกฎหมายในระหว่างเรียน

8. การรู้จักแบ่งปัน มีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ ได้แก่

- 8.1 มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
- 8.2 ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส
- 8.3 ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม
- 8.4 ชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ
- 8.5 ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนร่วม
- 8.6 อาสาช่วยเหลืองานครูและผู้อื่น

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ความหมายของปรัชญาการศึกษา

มีผู้กล่าวถึงปรัชญาการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ปรัชญา หมายถึง วิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 688)

ทิสนา เขมมณี (2553: 24) ได้กล่าวว่า ปรัชญาการศึกษาหมายถึง วิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริงเกี่ยวกับการศึกษา

ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ (2541: บทสรุป) ได้ให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการของปรัชญาการศึกษาไว้ว่า หมายถึง แนวความคิดพื้นฐานและความคาดหวังในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา

จากการศึกษาความหมายของปรัชญาการศึกษามาเป็นลำดับผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ปรัชญาการศึกษาคือ หลักแห่งความรู้และความจริงทางการศึกษาที่พัฒนาการมาจากปรัชญาแม่บทต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการจัดการศึกษา

ปรัชญาการศึกษาสากล

ทิสนา แคมมณี (2553: 25-28) ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่มีอยู่ 6 ปรัชญา คือ

1. ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) มีความเชื่อว่าการศึกษาคือ เครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม ซึ่งก็คืออุดมการณ์ทั้งหลายอันเป็นแก่นสาระสำคัญ (Essence) ของสังคมให้ดำรงอยู่ต่อไป ดังนั้นหลักสูตรจึงควรประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และวัฒนธรรมอันเป็นแก่นสำคัญ

2. ปรัชญาสังคมนิยมวิทยา (Perennialism) มีความเชื่อว่าการศึกษารจัดการศึกษาควรเป็นแบบเดียวกันสำหรับทุกคน การจัดการเรียนการสอนตามปรัชญานี้จึงมุ่งเน้นการสอนให้ผู้เรียนจดจำใช้เหตุผล และตั้งใจกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยผู้สอนใช้การบรรยาย ซักถามเป็นหลัก (Kneller, 1964: 112)

3. ปรัชญาพัฒนานิยม (Progressivism) มีความเชื่อว่าการศึกษาแท้จริงแล้วคือ การนำความคิดให้ไปสู่การกระทำ ปรัชญานี้จึงให้ความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิบัติ หรือลงมือกระทำ

4. ปรัชญาอัตถนิยม (Existentialism) มีความเชื่อว่าการศึกษารจัดการศึกษาตามปรัชญานี้ (Stumpf, 1994: 481-490) จึงให้ความสำคัญกับการให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด และสนับสนุนส่งเสริมผู้เรียนในการค้นหาความหมายและสาระสำคัญของชีวิตของเขาเอง ผู้เรียนมีเสรีภาพในการเลือกสิ่งที่เรียนตามที่ตนต้องการ

5. ปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) การศึกษาที่จัดตามปรัชญานี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้ตระหนักในบทบาทของตนที่มีต่อสังคมและการปฏิรูปให้สังคมดีขึ้น เนื้อหาของหลักสูตรจะเน้นสาระที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาสังคม กระบวนการประชาธิปไตย และประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในกิจกรรมต่างๆทางสังคม และเน้นกระบวนการประชาธิปไตยเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย

6. ปรัชญาการศึกษาผสมผสาน (Eclecticism) เนื่องจากปรัชญาการศึกษาแต่ละปรัชญา ล้วนมีแง่มุมและมีจุดเด่นกันไปแต่ละแบบ จึงเกิดมีการเลือกนำเอาประเด็นต่าง ๆ ของปรัชญา มากกว่า 1 ปรัชญามาผสมผสานกัน เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการ ทำให้เกิดปรัชญา การศึกษาแบบผสมผสานขึ้น ซึ่งไม่มีสาระตายตัวเองที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับการผสมผสานของแต่ละ บุคคล/กลุ่ม ซึ่งโดยปกติแล้วการผสมผสานจะไม่ใช้แนวคิดของปรัชญาใดปรัชญาหนึ่งทั้งหมด การผสมผสานที่ดีต้องมีลักษณะที่กลมกลืน คือประเด็นที่นำมาผสมผสานจะต้องไม่มีความขัดแย้งกัน

ปรัชญาการศึกษาไทย

มีผู้กล่าวถึงปรัชญาการศึกษาไทยเอาไว้ ดังต่อไปนี้

บรรจง จันทรสา (2522) ได้กล่าวว่า ปรัชญาไม่ใช่แบบแผนที่สากลที่จะนำไปใช้ได้ ในทุกท้องถิ่นทุกกาลสมัย ยิ่งในที่ต่างชนบประเพณี ต่างวัฒนธรรม ต่างกาลสมัยกันแล้วยังมีปัจจัย ที่จะทำให้ปรัชญาของแต่ละสังคมแตกต่างกันออกไปมาก ฉะนั้น ผลสรุปที่ว่ารากฐานทางปรัชญา การศึกษาที่เราหยิบยืมมานั้นก็คือ รากฐานทางปรัชญาการศึกษาของไทย จึงเป็นข้อสรุปที่ไม่อาจ เป็นไปได้ในแง่ของปรัชญา

ทิสนา แจมมณี (2553: 29) ได้กล่าวว่า ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2325-2426 ที่ผ่านมานักคิด นักการศึกษาไทยจำนวนหนึ่งได้เริ่มตระหนักในอิทธิพลของต่างประเทศ และเริ่มหันกลับมาศึกษา ค้นคว้าสิ่งที่ดีมีคุณค่าในวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ซึ่งเชื่อว่าน่าจะเหมาะสมกับประเทศไทยมากกว่า สิ่งที่ได้รับมาจากประเทศอื่น ซึ่งมีรากฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างจากไทย นักการศึกษาไทยเริ่มตั้ง คำถามเชิงปรัชญาเกี่ยวกับการศึกษาว่า การศึกษาของไทยควรให้ปรัชญาอะไร เรามีปรัชญา การศึกษาไทยหรือไม่ และถ้ามีปรัชญาการศึกษาของไทยคืออะไร ซึ่งผู้ที่สามารถตอบคำถาม ดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือคือ พระธรรมปิฎก (ประยูรค์ ปยุตโต)

ในที่นี้จึงขอนำเอาแนวคิดของปรัชญาการศึกษาของไทยที่สำคัญมากกล่าวไว้พอสังเขป ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพุทธธรรม โดยพระธรรมปิฎก ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นกิจกรรมของชีวิตเพื่อชีวิต ดังนั้นกระบวนการของการศึกษาจึงควรประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ (ประยูรศักดิ์ ปยุตโต, 2544: 1-26)

1.1 การมีความรู้ความเข้าใจในสถานะของสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ในการปรับตัวและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง และการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถฝึกฝนอบรมและพัฒนาได้โดยใช้หลักไตรสิกขา ได้แก่

- 1) ศีล คือ การประพฤติปฏิบัติถูกต้อง
- 2) สมาธิ คือ การวางใจแน่วแน่ มั่นคง หนักแน่น
- 3) ปัญญา คือ การเห็นทางแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง

1.2 การปรับตัวเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการดำรงอยู่ได้แก่ การพัฒนาองค์ประกอบทางด้านร่างกายให้มีสุขภาพดี แข็งแรง

1.3 การรู้จักและเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับของตนกับสิ่งแวดล้อมและการรู้จักปรับสิ่งแวดล้อมให้เป็นประโยชน์แก่ตน

2. ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานพระราชดำริต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทยไว้มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541: 18-48) ได้วิเคราะห์กระแสพระราชดำรัสต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เห็นปรัชญาสาระสำคัญของแนวพระราชดำริด้านปรัชญาการศึกษาพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของการศึกษา การศึกษาเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ในทุก ๆ ด้านทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา เพื่อช่วยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้และสติปัญญาของคนให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

2.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษา การศึกษาต้องมุ่งพัฒนาและเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาการศึกษของผู้เรียน มุ่งสร้างปัญญาและคุณลักษณะของชีวิต เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพเพื่อตนเอง พึ่งพาตนเองได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และมีส่วนช่วยสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมส่วนร่วม

2.3 แนวทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาควรมุ่งให้การศึกษาด้านวิชาการ โดยการต่อยอดความรู้ควบคู่ไปกับการฝึกฝน ขัดเกลาทางความคิด ความประพฤติและคุณธรรม โดยให้มีความเข้าใจในหลักเหตุผล มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักรับผิดชอบและตัดสินใจในทางที่ถูกต้องเป็นธรรม และควรให้มีการเรียนรู้แบบสหวิทยาการและการนำความรู้ไปประยุกต์แก้ไขอย่างเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

จากข้อสรุปข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาชีวิตของแต่ละบุคคลและพัฒนาประเทศชาติโดยส่วนร่วม การศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้ชีวิตของแต่ละคนเจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ประชาชนจะต้องได้รับอย่างทั่วถึงกันทุกคน และใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดการเรียนการสอน

1. ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

ทิสนา แคมมณี (2553: 4) ได้กล่าวว่า “การเรียนการสอน ” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Teaching” โดยการเรียนการสอนจะเน้นบทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้และครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ (2541: 61) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ เกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดโดยผ่านประสาทของผู้เรียน จนทำให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่คาดหวังไว้

2. แนวทางการจัดการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ว่าเป็นระบบตามนัยของมาตราต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

2.1 ความมุ่งหมายและหลักการ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ดังนี้ การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข จะเห็นได้ว่าตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว มีความมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ให้มีความรู้มีคุณธรรม และจริยธรรมควบคู่กัน

2.2 แนวทางการจัดการศึกษา ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 23 วรรคแรกดังนี้ การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงแนวทางในการจัดการศึกษาเอาไว้อย่างชัดเจนว่าต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรมในการศึกษาทุกระบบ

2.3 การจัดกระบวนการการเรียนรู้ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 24 ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา ซึ่งตามนัยของมาตราดังกล่าวให้มองเห็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ในด้านการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา

2.4 สาระสำคัญของหลักสูตร ได้บัญญัติเอาไว้ในมาตรา 28 วรรคสองความว่า สาระสำคัญของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งความดีงามตามนัยของมาตราดังกล่าวก็คือ คุณธรรม จริยธรรม นั่นเอง ซึ่งเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าส่วนที่เป็นสาระด้านความรู้หรือความคิด

2.5 การประเมินผล ได้บัญญัติเอาไว้ในมาตรา 26 ดังนี้ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนจากการพัฒนาผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ตามบทบัญญัติของมาตราดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการประเมินผู้เรียนไม่ได้มุ่งประเมินความรู้ในเชิงวิชาการเพียงด้านเดียว แต่ให้ประเมินการพัฒนาของนักเรียนความประพฤติ ตลอดจนพฤติกรรมควบคู่กันไปด้วยซึ่งขอมความว่าจะต้องมีการประเมินผู้เรียนในสวนของการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย

จากการพิจารณาถึงบทบัญญัติ มาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังกล่าวแล้ว พบว่า ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเอาไว้อย่างชัดเจนเป็นระบบและครบถ้วนตามกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นภาระของบุคลากรทางการศึกษาทุกคนที่จะต้องสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาในการสร้างสรรค์ทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้คู่คุณธรรม คือเป็นบุคคลที่ถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์อัน ได้แก่ เก่ง ดี และมีความสุข

3. การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ นั้น ทิศนา แจมมณี (2553: 225-27) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด

3.2 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแก่การพัฒนาหรือการปลูกฝัง จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการและวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม

3.3 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือ การแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาด้านจิตพิสัย หรือพุทธิพิสัย

3.4 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skill) เป็นทักษะ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทางสติปัญญา เช่นกระบวนการสืบ สอบแสวงหาความรู้ หรือกระบวนการคิดต่าง ๆ หรือกระบวนการทางสังคม เช่นกระบวนการ ทำงานร่วมกัน ปัจจุบันการศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก เพราะถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญใน การดำรงชีวิต

3.5 การเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการ (Integration) เป็นรูปแบบที่พยายามพัฒนา การเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน โดยใช้การบูรณาการทั้งด้านเนื้อหาสาระและ วิธีการ รูปแบบนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะสอดคล้องกับหลักการทฤษฎีทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนารอบด้าน หรือการพัฒนาเป็นองค์รวม

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไปมาเป็นลำดับ สรุปได้ ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตรงจุดเน้นในด้านที่ต้องการพัฒนา ตัวของผู้เรียนซึ่งมีมากน้อยต่างกัน และปริมาณการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดการ เรียนการสอนในทุกรูปแบบมักประกอบด้วยพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและกระบวนการทาง สติปัญญาที่เกี่ยวข้องกันอย่างซิดไคล์ ดังนั้นการแบ่งรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนจึงมี วัตถุประสงค์หลักเพียงเพื่อมุ่งเน้นไปในด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น โดยที่ส่วนประกอบอื่น ๆ ยังคงมีอยู่

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

1. หลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546ค: 25-26) ได้กล่าวว่าถึงหลักการสำคัญ ของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเอาไว้ดังต่อไปนี้

1.1 สร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการประยุกต์สู่การปฏิบัติอาชีพได้จริง

1.2 ให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ โดยจัดให้มีการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะ และเป็นฐานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกทักษะจนเกิดสมรรถนะ (Competency Standard) ของแต่ละอาชีพ

1.3 ขยายการอาชีวศึกษาเป็นระบบทวิภาคี และการฝึกงานสถานประกอบการ การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงานจริง และการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการจริง เป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้วิชาชีพ

1.4 การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ให้การสนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่ง จัดสถานที่สำหรับการส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access Learning Center) ในทุกสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนทางเครือข่าย ICT ในรูปแบบ E-Learning

1.5 การจัดทำโครงการหรือโครงการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพ นักเรียน จะต้องทำโครงการ หรือโครงการด้วยการบูรณาการความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ความชำนาญ สร้างชิ้นงานเพื่อจัดสมรรถนะในการประกอบอาชีพ ก่อนการจบการศึกษาทุกหลักสูตร

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามาเป็นลำดับ สรุปได้ว่าหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา คือผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติโดยจะต้องเป็นผู้มีความสามารถจนเกิดสมรรถนะในอาชีพจนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง

องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ลำพอง บุญช่วย (2530: 12) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ อยู่ 7 ประการ ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียนหลักสูตร วิธีการสอน วัตถุประสงค์ของการสอนสื่อการสอน การประเมินผลซึ่งทั้ง 7 ประการนี้ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ต้อง จัดวางอย่างมีระบบแบบแผน โดยมีครูผู้สอนและนักเรียน เป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอน จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542: 12-13) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการนำแนวคิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเป็นศูนย์กลาง ไปสู่ความสำเร็จ ครูผู้สอนจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อม ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติที่ถูกต้อง สื่อนวัตกรรม รวมทั้งการวัดและการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้มี 3 ด้านคือ

1. **ด้านการเตรียมการสอน** เป็นขั้นตอนแรกของการจัดระบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการการเตรียมการสอน โดยทั่วไปการเตรียมการสอนจะประกอบด้วยหลักการ 2 ประการ คือ การสำรวจความต้องการ และการเตรียมการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 22-24)

1.1 การสำรวจความต้องการ ขึ้นแรกควรศึกษาธรรมชาติและกำหนดความต้องการของผู้เรียนโดยการซักถาม สังเกต สัมภาษณ์ พูดคุย หรือทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจ สำรวจพื้นฐานความรู้เดิม

1.2 การเตรียมการ ครูต้องเตรียมศึกษาสาระเนื้อหาวิชา ในหลักสูตรและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้แต่ละวิชาที่สัมพันธ์เข้าด้วยกัน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด ครูผู้สอนยังต้องเตรียมใบงาน ใบความรู้ สื่ออุปกรณ์ต่างๆ หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด

2. **ด้านการดำเนินการสอน** บุญชม ศรีสะอาด (2541: 2) กล่าวว่า การสอน คือ การดำเนินการของผู้สอนเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะทำกิจกรรมที่อาศัยกระบวนการของสมอง เช่น ฟัง อ่าน พูด เขียน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ผลอาจอยู่ในรูปของความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ การดำเนินการของผู้สอนอาจอยู่ในรูปของการบรรยาย อธิบาย สาธิต อภิปราย ทำแบบฝึกหัดและให้ศึกษาจากการใช้สื่อต่างๆ

3. **ด้านการวัดและการประเมินผล** ความหมายและลักษณะที่สำคัญของการวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบการเรียนรู้การสอนที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบหรือบ่งชี้ว่า ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้บรรลุตามจุดประสงค์ มากน้อยเพียงใด (อำนาจ เถาตระกูล, 2551: 101) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัตินาพร ระวังทุกข์ (2542: 53) ที่กล่าวไว้ว่าการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติและผลการปฏิบัติของผู้เรียน โดยตามสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

3.1 เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลากับทุกสถานการณ์ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน

3.2 เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ

3.3 เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน

3.4 เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน

3.5 ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง

3.6 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้านทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3.7 เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้านของผู้เรียน

3.8 เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง ทักษะการคิดที่ซับซ้อนเช่น การคิด วิเคราะห์ การสังเคราะห์

3.9 ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ของผู้เรียน

3.10 เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2547 และ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูงพุทธศักราช 2546 พ.ศ. 2547 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2547: 1-10) หลักการ ในการประเมินผลการเรียน มีดังต่อไปนี้

- 1) ให้สถานศึกษา สถานฝึกงานอาชีพ และสถานประกอบการมีหน้าที่และรับผิดชอบ ในการประเมินผลการเรียน
- 2) ให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามระบบหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิต ของแต่ละ รายวิชาให้ถือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- 3) ให้สถานศึกษา และสถานประกอบการทำการประเมินผลการเรียนรายวิชา เมื่อสิ้น ภาคเรียนหรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนหรือการปฏิบัติงานในทุกรายวิชา

4) ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดร่วมกับสถานศึกษา ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพและควบคุมมาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากการศึกษาความหมายของการวัดและประเมินมา จึงสรุปได้ว่า การวัดและประเมิน เป็นกระบวนการตรวจสอบการเรียนรู้การสอนว่าบรรลุจุดประสงค์อยู่ในระดับใด โดยการวัดและประเมินผลที่สามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือการประเมินตามสภาพจริง เพราะเป็นการประเมินความรู้ ความคิด พฤติกรรมและวิธีการปฏิบัติในเชิงคุณภาพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

สภาพและบริบทของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ความเป็นมา

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีชื่อเดิมว่าวิทยาลัยเกษตรกรรมต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยจัดตั้งขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อสร้างนักเกษตรกรรมที่มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านทักษะวิชาชีพเกษตร เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทักษะและความชำนาญในวิชาชีพมากยิ่งขึ้น พร้อมออกไปเป็นนักเกษตรที่มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546ข)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบันมีความรักชาติสำนึกในความเป็นไทยเสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่งให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วันคาบละ 60 นาที 1 ชั่วโมง

3. หน่วยกิต ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ถือเป็นเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40-60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (พ.ศ.2546)

4. โครงสร้างโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (พ.ศ.2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ แบ่งเป็น

- 1) วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- 2) วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดแบ่งเป็นวิชาชีพ

- 1) วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ
- 2) วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ
- 3) วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชาสถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชาจำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

6. โครงการ

6.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

6.2 ตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. ฝึกงาน

7.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

7.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

8. การเข้าเรียน พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (พ.ศ.2546)

9. การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (พ.ศ.2546)

10. กิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

11. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

11.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

11.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

11.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

11.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

12. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

12.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิก ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชา และ โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

12.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (พ.ศ.2546) ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

มีสาขาดังต่อไปนี้

1. **ประเภทวิชาเกษตรกรรม** สาขาวิชาคือ เกษตรศาสตร์ สาขางาน ได้แก่ พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร ช่างกลการเกษตร
2. **ประเภทวิชาประมง** สาขาวิชาคือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขางาน ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
3. **ประเภทวิชาพาณิชยกรรม** สาขาวิชาคือ พาณิชยการ สาขางาน ได้แก่ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
4. **ประเภทวิชาอุตสาหกรรม** สาขาวิชาคือ เครื่องกล ยานยนต์ สาขางาน ได้แก่ เครื่องกล ยานยนต์
5. **ประเภทวิชาคหกรรม** สาขาวิชาคือ อาหารและโภชนาการ สาขางาน ได้แก่ อาหารและโภชนาการ
6. **หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)** เรียน 2 ปี มีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่
 - 6.1 **ประเภทวิชาเกษตรกรรม** สาขาวิชาคือ เกษตรศาสตร์ สาขางาน ได้แก่ พืชสวน ไม้ผล การจัดการผลิตสัตว์ อุตสาหกรรมการเกษตร ช่างกลการเกษตร
 - 6.2 **ประเภทวิชาประมง** สาขาวิชา คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขางาน ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

6.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคือ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี สาขางาน ได้แก่ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เทคโนโลยีสำนักงาน การจัดการทั่วไป

6.4 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาคือ เครื่องกล ยานยนต์ สาขางาน ได้แก่ เครื่องกล ยานยนต์

6.5 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคือ อาหารและโภชนาการ สาขางาน ได้แก่ อาหาร และ โภชนาการ

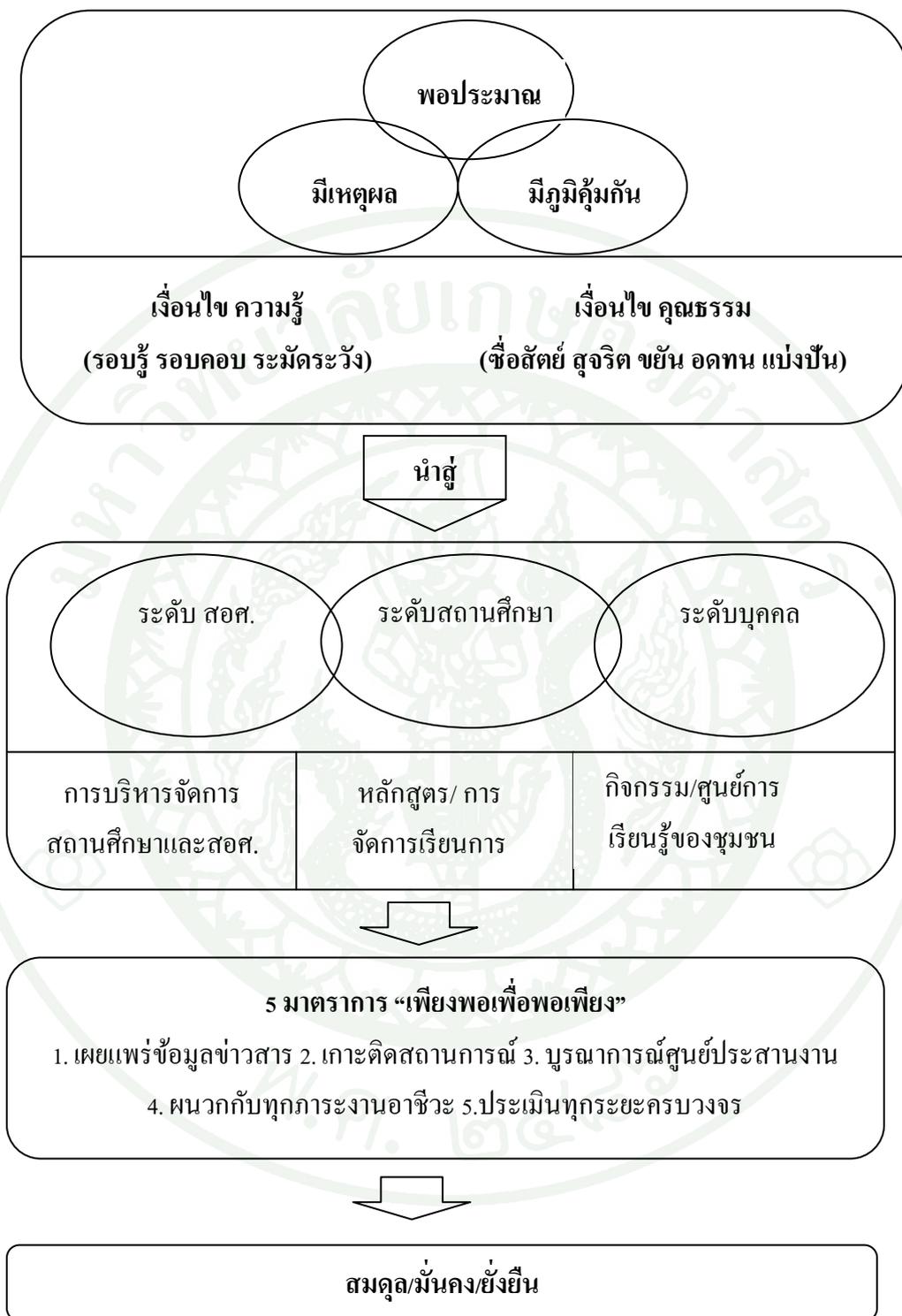
สถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการบูรณาการแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจัดสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 25 แห่ง ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2550ก)

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
3. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพมหานคร
4. วิทยาลัยพาณิชยการบางนา
5. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
6. วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา
7. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
8. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ
9. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
10. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์
11. วิทยาลัยประมงดินสุถานนท์
12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต

14. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
15. วิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ โลก
16. วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
17. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
18. วิทยาลัยเทคนิคจະนะ
19. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
20. วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก
21. วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน
22. วิทยาลัยการอาชีพบางละมุง
23. วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
24. วิทยาลัยการอาชีพเบตง
25. วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี

การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาทดลอง
ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทดลองประยุกต์
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประชาคม จันทรชิต (2552) ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในวิทยาลัยการอาชีพสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การกำหนดมาตรฐานกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. การจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4. การให้ผู้เรียนเกิดทักษะและคุณลักษณะตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และหลังการใช้รูปแบบผู้เรียนมีมาตรฐานกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ

เทพาณี วินิจำทร (2548: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า ผลการวิจัยการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ พบว่า จากแบบบันทึกการเรียนรู้ที่นักเรียนได้เขียนบรรยายสิ่งที่ได้เรียนรู้ความรู้สึกของการเข้าร่วมกิจกรรมประโยชน์ที่ได้รับ และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่านักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของค่านิยม รู้ถึงคุณค่าและความสำคัญของการมีค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ นักเรียนสามารถบอกและแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติที่แสดงออกถึงการมีค่านิยมทั้ง 4 เรื่องได้ในส่วนของความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนได้ปฏิบัติจริง ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนในห้อง นักเรียนรู้สึกสนใจ สนุก เพลิดเพลิน ชอบกิจกรรมต่าง ๆ และดีใจที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในส่วนประโยชน์ที่นักเรียนได้รับนั้นนักเรียนสามารถทำงานประดิษฐ์ต่าง ๆ ได้สามารถทำงานกลุ่มได้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือกัน สามารถทำแผนผังความคิด และมีความกล้าในการแสดงออกเพิ่มมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

คะนิงนิจ นาสมาใจ (2543) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ โลก โดยทำการศึกษาจากอาจารย์นิเทศฝึกงานและนักเรียน นักศึกษา ในปี 2543 ผลการวิจัยพบว่า 1. อาจารย์นิเทศการฝึกงานมีความคิดเห็นต่อนักเรียน นักศึกษาฝึกงานในระดับดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสุภาพอ่อนน้อม รู้จักกาลเทศะ มีมนุษยสัมพันธ์ 2. หัวหน้างานในสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อนักเรียน นักศึกษาในระดับดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันในการทำงาน 3. นักเรียน นักศึกษาที่ออกฝึกงาน มีความเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการว่ามีประโยชน์ในด้านการฝึกระเบียบวินัย ฝึกความอดทน การปรับตัว และได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการทำงาน ในโอกาสต่อไป

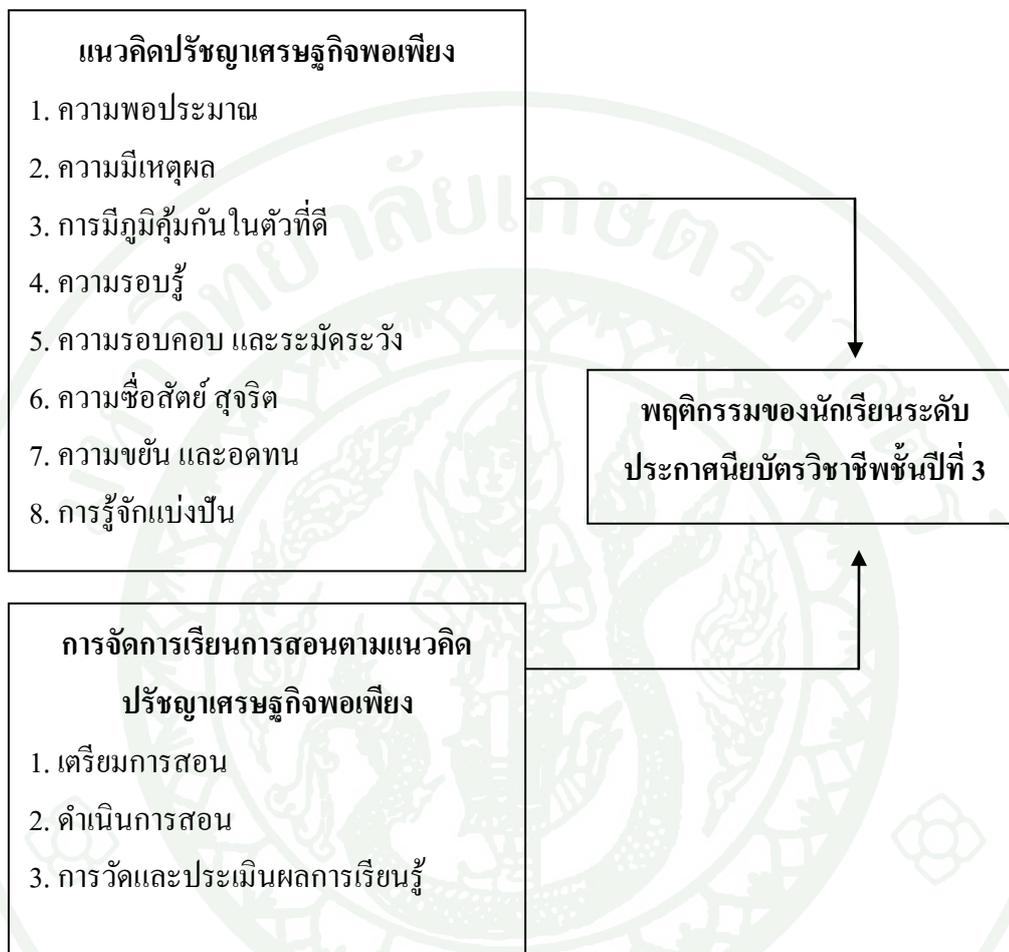
จิโรจน์ แก้วแดง (2548) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาบุคลากร ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึง 8 ด้าน คือ ด้านปฐมนิเทศ ด้านการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา การส่งไปศึกษาต่อ การประชุม เชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ และการส่งเสริมและพัฒนาการทำผลงานวิชาการ ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาการพัฒนาบุคลากรพบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ งบประมาณในการศึกษาดูงานไม่เพียงพอ รองลงมาคือ บุคลากร ขาดโอกาสในการสัมมนาอย่างทั่วถึง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู พบว่าครูจากโรงเรียน ขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนความคิดเห็นต่อปัญหาการพัฒนาบุคลากรพบว่า ครูจากโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการพัฒนาบุคลากรมากกว่าครูจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

รัตนาวดี นิลเปรม (2527) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพตาม หลักสูตรปวช. 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. นักเรียนชั้น ปวช. 3 ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18-19 ปี และผู้ปกครอง ประกอบอาชีพทางการเกษตร ชอบเรียนวิชาแกนวิชาชีพเพราะสามารถนำความรู้ไปใช้เป็น ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้และสามารถนำเนื้อหาวินิจฉัยแกนวิชาชีพไปใช้เป็นพื้นฐานในหมวด

วิชาชีพได้ปานกลาง 2. ครู-อาจารย์เกษียณส่วนใหญ่ มีอายุราชการน้อยคือ 1-4 ปี จึงทำให้ขาดทักษะในการสอนและมีการศึกษาระดับปริญญาตรี รับผิดชอบการสอน 2 วิชาในแต่ละภาคเรียน และมีหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือไปจากงานสอนประจำ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ปวช. ระดับปานกลาง 3. ครู-อาจารย์เกษียณสามารถนำเนื้อหาวิชาแกนอาชีพในคู่มือการเรียนการสอนไปใช้ได้ปานกลาง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสอนวิชาแกนวิชาชีพ เช่น จำนวนคาบเวลาเรียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละบทเรียน มีความเหมาะสมปานกลาง วิชาแกนวิชาชีพเป็นพื้นฐานมากในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาชีพ 4. ครู-อาจารย์เกษียณประสบปัญหาปานกลาง ในการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพ สำหรับปัญหาที่ประสบมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนและอุปกรณ์การสอน ครู-อาจารย์เกษียณได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขว่าควรปรับปรุงมากเกี่ยวกับผู้สอนและกิจกรรม ผู้เรียนและอุปกรณ์การสอน

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ (2533) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพ อีศระเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ส่วนใหญ่ครู-อาจารย์เกษียณ เป็นเพศชาย มีการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ในสาขาเกษตรกรรม มีความถนัดที่จะสอนในวิชาพืชเกษตรกรรม 2. ส่วนใหญ่ครู-อาจารย์เกษียณมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง เนื้อหาวิชา วิธีการสอน โครงการฟาร์ม และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางแต่มีความคิดเห็นในเรื่องสื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย 3. ส่วนใหญ่ครู-อาจารย์เกษียณเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง เนื้อหาวิชา วิธีการสอน โครงการฟาร์มอยู่ในระดับปานกลาง แต่เห็นว่าปัญหาในเรื่องสื่อการสอน และการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้มี 2 กลุ่ม คือ ครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ รวมทั้งหมดจำนวน 736 คน ซึ่งรายละเอียดมีดังตารางที่ 3.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนครูผู้สอนและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2553

สถานศึกษา	ครูผู้สอน	นักเรียน	รวม
1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี	64	147	211
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์	61	209	270
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์	35	83	118
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ	53	84	137
รวม	213	523	736

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยใช้การคำนวณแบบมาตราส่วนประเมินค่า เป็น 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การคำนวณแบบมาตราส่วนประเมินค่า เป็น 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี และแนวทางการสร้างเครื่องมือจาก เอกสาร ตำราต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างขึ้นมา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
4. นำแบบสอบถามไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุง เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน แล้วนำค่าที่ได้ของมาวิเคราะห์ค่าของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ประมวลผลค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ซึ่งค่าที่ได้นั้น มีค่าสูงตามเกณฑ์ จึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาคอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั้ง 4 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือราชการพร้อมแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรทางไปรษณีย์ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้แนบจดหมายตอบกลับ จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 736 ฉบับ

3. ถ้าได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบ ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่อีกครั้งหรือไปรับด้วยตนเองตามความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์และแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากประชากร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย การกำหนดคะแนนคำตอบมาตราส่วนประมาณค่า เป็น 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
1.00 ถึง 1.50	น้อยที่สุด
1.51 ถึง 2.50	น้อย
2.51 ถึง 3.50	ปานกลาง
3.51 ถึง 4.50	มาก
4.51 ถึง 5.00	มากที่สุด

ที่มา: Best and Kahn (1986)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย การกำหนดคะแนนคำตอบมาตรฐานประมาณค่า เป็น 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
1.00 ถึง 1.50	น้อยที่สุด
1.51 ถึง 2.50	น้อย
2.51 ถึง 3.50	ปานกลาง
3.51 ถึง 4.50	มาก
4.51 ถึง 5.00	มากที่สุด

ที่มา: Best and Kahn (1986)

ตอนที่ 4 แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ ความถี่ (Frequency)
ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 736 ฉบับ โดยเก็บรวบรวมได้คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัย นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยนำเสนอผลวิจัยออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน และนักเรียน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนและนักเรียน

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนและนักเรียน

ตอนที่ 4 แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนและนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและนักเรียน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนจากตารางที่ 4.1 มีดังต่อไปนี้

เพศ

ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.9 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.1

อายุ

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปี โดยครูผู้สอนมีอายุเฉลี่ย 45.47 ปี

ประสบการณ์การสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 23.0 มีประสบการณ์การสอน อยู่ในช่วง 25 – 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 17.3 อยู่ในช่วงมากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยประสบการณ์การสอนเฉลี่ยของครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 19.54 ปี

ประสบการณ์การสอนโดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 68.1 มีประสบการณ์การสอน อยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 ปี รองลงมา ร้อยละ 22.6 อยู่ในช่วง 6 – 10 ปี โดยประสบการณ์การสอนโดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนเฉลี่ยของครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 6.14 ปี

ระดับที่สอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 70.4 สอนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รองลงมา ร้อยละ 24.9 สอนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และร้อยละ 0.5 สอนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุด

หมวดวิชาที่สอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 79.3 สอนอยู่ในหมวดวิชาชีพ สาขาวิชาที่สอนส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรมร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ พาณิชยกรรมร้อยละ 17.8 ส่วนครูผู้สอนที่สอนอยู่ในหมวด วิชาสามัญร้อยละ 20.7 วิชาที่สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 9.4 คือ กลุ่มวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สถิติ และการวางแผนการตลาด เป็นต้น

ตารางที่ 4.1 ลักษณะพื้นฐานของครูผู้สอน

(N=213)

ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	119	55.9
	หญิง	94	44.1
อายุ	25 – 35 ปี	39	18.3
	36 – 45 ปี	57	26.7
	46 – 55 ปี	95	44.6
	มากกว่า 55 ปีขึ้นไป	22	10.3
	$\bar{x} = 45.47$ ปี S.D. = 9.27		
ประสบการณ์การสอน	น้อยกว่า 5 ปี	32	15.02
	6 – 10 ปี	26	12.2
	11 – 15 ปี	25	11.7
	16 – 20 ปี	25	11.7
	21 – 25 ปี	19	8.9
	25 – 30 ปี	49	23.0
	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	37	17.3
$\bar{x} = 19.54$ ปี S.D. = 10.50			

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(N=213)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอนโดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอน		
พอเพียงมาใช้ในการสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	145	68.1
6 – 10 ปี	48	22.6
11 – 15 ปี	5	2.3
16 – 20 ปี	10	4.7
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	5	2.3
$\bar{x} = 6.14$ ปี		
S.D. = 5.42		
ระดับที่สอน		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	53	24.9
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	5	2.3
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	1	0.5
ประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	150	70.4
อื่น ๆ	4	1.9
หมวดวิชาที่สอน		
วิชาสามัญ	44	20.7
กลุ่มวิชาภาษาไทย	7	3.3
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	1	0.5
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	7	3.3
กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	4	1.9
กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	5	2.3
อื่น ๆ	20	9.4

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(N=213)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หมวดวิชาที่สอน (ต่อ)		
วิชาชีพ	169	79.3
เกษตรกรรม	108	50.7
พาณิชยกรรม	38	17.8
ประมง	13	6.1
อุตสาหกรรม	8	3.7
คหกรรม	1	0.5
อื่น ๆ	1	0.5

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนจากตารางที่ 4.2 มีดังต่อไปนี้

เพศ

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 61.2 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.8

การศึกษา

นักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในประเภทวิชาเกษตรกรรมร้อยละ 60.2 รองลงมาศึกษาอยู่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรมร้อยละ 27.9 และศึกษาอยู่ในประเภทวิชาคหกรรมร้อยละ 0.8 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

(N=523)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	384	61.2
หญิง	139	38.8
ประเภทวิชา		
เกษตรกรรม	315	60.2
พืชศาสตร์	142	27.2
สัตวศาสตร์	87	16.6
อุตสาหกรรมเกษตร	56	10.7
ช่างกลการเกษตร	17	3.3
อื่นๆ	13	2.5
พาณิชยกรรม	146	27.9
การบัญชี	43	8.2
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	103	19.7
ประมง	38	7.3
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	36	6.9
แปรรูปสัตว์น้ำ	2	0.4
อุตสาหกรรม	20	3.8
เครื่องกล	9	1.7
ยานยนต์	11	2.1
คหกรรม	4	0.8
อาหารและโภชนาการ	4	0.8

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนและนักเรียน

ในตอนที่ 2 นำเสนอผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวนรวม 43 ข้อ แบ่งออกเป็น 8 ด้านดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ
2. ด้านความมีเหตุผล
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
4. ด้านความรอบรู้
5. ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง
6. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต
7. ด้านความขยันและอดทน
8. ด้านการรู้จักแบ่งปัน

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ จากความคิดเห็นครูผู้สอนพบว่า ระดับการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.18$) และระดับการปฏิบัติในระดับที่ต่ำคือ ด้านความรอบรู้ ($\bar{X} = 2.88$)

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ระดับการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณและด้านความรอบคอบและระมัดระวัง ($\bar{X} = 3.40$) เท่ากัน และระดับการปฏิบัติในระดับที่ต่ำคือ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.09$)

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของระดับปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังปรากฏในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ภาพรวมระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในความ
 คิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับปฏิบัติ ในความคิดเห็น ของครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับ ปฏิบัติ ใน ความคิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. ด้านความพอประมาณ	3.18		0.73	ปานกลาง	
2. ด้านความมีเหตุผล	3.09	0.71	ปานกลาง	3.20	0.76	ปานกลาง
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	3.26	0.72	ปานกลาง	3.42	0.79	ปานกลาง
4. ด้านความรอบรู้	2.88	0.64	ปานกลาง	3.16	0.76	ปานกลาง
5. ด้านความรอบคอบและ ระมัดระวัง	3.16	0.72	ปานกลาง	3.40	0.80	ปานกลาง
6. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต	2.99	0.65	ปานกลาง	3.09	0.68	ปานกลาง
7. ด้านความขยันและอดทน	2.92	0.68	ปานกลาง	3.13	0.77	ปานกลาง
8. ด้านการรู้จักแบ่งปัน	2.97	0.71	ปานกลาง	3.13	0.78	ปานกลาง
รวม	3.05	0.70	ปานกลาง	3.24	0.78	ปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนได้รับจำแนกตามแต่ละด้านของแนวคิดปรัชญา
 เศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 8 ด้านผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้าน
 พอประมาณ ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นทุกรายการอยู่ในระดับ
 ปานกลางคือ เรื่อง การรู้จักใช้จัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด คุ่มค่า

(\bar{X} =3.21) เรื่อง การมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี (\bar{X} =3.21) และเรื่อง การไม่คิดอิจฉาริษยา และไม่มี ความโลภ (\bar{X} =2.86) ตามลำดับ

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนในระดับการปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านความพอประมาณ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากอยู่ 1 รายการ คือ เรื่อง การรู้จักใช้จัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด คุ่มค่า (\bar{X} =3.66) ดังปรากฏในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

รายการ	ระดับปฏิบัติ		ความ	ระดับปฏิบัติ		ความ
	ในความ			ในความ		
	คิดเห็นของ			คิดเห็นของ		
	ครูผู้สอน			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. การมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี	3.18	0.77	ปานกลาง	3.34	0.89	ปานกลาง
2. การไม่คิดอิจฉาริษยา และไม่มี ความโลภ	2.86	0.76	ปานกลาง	3.02	0.81	ปานกลาง
3. การรู้จักใช้จัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด คุ่มค่า	3.21	0.65	ปานกลาง	3.66	0.80	มาก

2. ด้านความมีเหตุผล

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับด้านความมีเหตุผล ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นทุกรายการอยู่ในระดับปานกลางคือ เรื่อง การสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล (\bar{X} =3.25) เรื่อง การสามารถคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (\bar{X} =3.12) เรื่อง การกล้าแสดง

ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ($\bar{X}=3.04$) เรื่อง การมีความกล้ายอมรับความจริงและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=3.03$) และเรื่อง การกล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูกกาลเทศะ ($\bar{X}=3.02$) ตามลำดับ

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนในระดับการปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านความมีเหตุผล พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากอยู่ 1 รายการคือ เรื่อง การสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล ($\bar{X}=3.62$) ปรากฏในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผลในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	3.04		0.71	ปานกลาง	
2. การกล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูกกาลเทศะ	3.02	0.67	ปานกลาง	3.02	0.72	ปานกลาง
3. การมีความกล้ายอมรับความจริงและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.03	0.73	ปานกลาง	3.08	0.75	ปานกลาง
4. การสามารถคิดสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	3.12	0.72	ปานกลาง	3.04	0.75	ปานกลาง
5. การสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล	3.25	0.74	ปานกลาง	3.62	0.74	มาก

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 รายการ คือ เรื่อง การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.83$)

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนในระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 รายการคือ เรื่อง การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.94$) เรื่อง การสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง ($\bar{X} = 3.66$) เรื่อง การกล้าเสนอตัวเองเข้าทำงาน ($\bar{X} = 3.59$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	(N=736)					
1. การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	3.83	0.74	มาก	3.94	0.80	มาก
2. การสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	3.21	0.77	ปานกลาง	3.66	0.80	มาก
3. การกล้าเสนอตัวเองเข้าทำงาน	3.43	0.66	ปานกลาง	3.59	0.80	มาก
4. การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	3.06	0.70	ปานกลาง	3.26	0.86	ปานกลาง
5. การกล้าซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.02	0.73	ปานกลาง	3.02	0.72	ปานกลาง
6. การสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	3.04	0.69	ปานกลาง	3.08	0.75	ปานกลาง

4. ด้านความรู้

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านความรู้ ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ เรื่อง การสามารถใช้ทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 2.96$)

ในขณะที่ความคิดเห็นนักเรียนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ เรื่อง การมีความสนใจใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.30$) ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ดังปรากฏในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความรู้ในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การมีความระมัดระวังและรอบคอบในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในทำงาน	2.89		0.72	ปานกลาง	
2. การนำความรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการทำงาน	2.91	0.60	ปานกลาง	3.18	0.74	ปานกลาง
3. การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันเป็นผลมาจากการศึกษาวิชาการต่าง ๆ	2.88	0.61	ปานกลาง	3.17	0.79	ปานกลาง
4. การมีความสนใจใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	2.85	0.64	ปานกลาง	3.30	0.82	ปานกลาง
5. การสามารถใช้ทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม	2.96	0.64	ปานกลาง	3.15	0.80	ปานกลาง
6. การสามารถประยุกต์ทักษะและความรู้ในการแก้ไขปัญหาได้	2.84	0.68	ปานกลาง	3.15	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	7. การสามารถใช้เทคโนโลยีและ วิทยาการใหม่ ๆ ในการทำงานอย่าง เหมาะสม	2.82		0.62	ปานกลาง	
8. การสามารถใช้กระบวนการวิจัยอย่าง ง่ายในการปรับปรุงและพัฒนางาน	2.83	0.57	ปานกลาง	3.16	0.77	ปานกลาง
9. การสามารถเชื่อมโยงบูรณาการองค์ ความรู้ของวิชาชีพให้สัมพันธ์กันอย่างมี เหตุผล	2.91	0.71	ปานกลาง	3.05	0.74	ปานกลาง

5. ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้าน
ความรอบคอบและระมัดระวัง ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับมาก 2 รายการ คือ เรื่อง การปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้
($\bar{X} = 3.83$) และเรื่อง การสามารถปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น
($\bar{X} = 3.71$)

ในขณะที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ เรื่อง การปิดน้ำ
ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ ($\bar{X} = 3.93$) และเรื่อง การสามารถปฏิบัติงาน
โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 3.91$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านความรอบคอบและระมัดระวังในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ ความคิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ ความคิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การสามารถใช้วัสดุอย่างประหยัดและ คุ้มค่า	2.81		0.61	ปานกลาง	
2. การพุดจาและแสดงกิริยาสุภาพต่อ บุคคลอื่น	2.93	0.78	ปานกลาง	3.18	0.82	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.81	0.71	ปานกลาง	3.10	0.81	ปานกลาง
4. การสามารถปฏิบัติงานด้วยความ ละเอียดรอบคอบ	2.85	0.71	ปานกลาง	3.17	0.79	ปานกลาง
5. การสามารถปฏิบัติงานโดยคำนึงถึง ความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น	3.71	0.76	มาก	3.91	0.80	มาก
6. การปิดน้ำปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า ต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	3.83	0.77	มาก	3.93	0.79	มาก

6. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้าน
ความซื่อสัตย์ สุจริต ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มากที่สุดคือ เรื่อง การไม่ลักขโมยของผู้อื่น (\bar{X} =3.06) รองลงมาคือ การไม่ทุจริตในการสอบ
(\bar{X} =3.04)

ในขณะที่ความคิดเห็นนักเรียนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ เรื่องการไม่ทุจริตในการสอบ ($\bar{X}=3.15$) และ เรื่อง การไม่ทุจริตในการสอบ ($\bar{X}=3.15$) ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ดังปรากฏในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การพูดความจริง	2.85		0.61	ปานกลาง	
2. การไม่นำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	3.00	0.69	ปานกลาง	3.05	0.64	ปานกลาง
3. การไม่ทุจริตในการสอบ	3.04	0.63	ปานกลาง	3.15	0.74	ปานกลาง
4. การไม่ลักขโมยของผู้อื่น	3.06	0.65	ปานกลาง	3.15	0.71	ปานกลาง

7. ด้านความขยันและอดทน

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับความขยันและอดทน ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ เรื่อง การมีความกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X}=2.95$)

ในขณะที่ความคิดเห็นนักเรียนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ เรื่อง การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ เรื่อง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด และเรื่อง การมีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.15$) เท่ากันซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ดังปรากฏในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านความซื่อสัตย์และอดทนในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ ความเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ ความเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	2.87		0.69	ปานกลาง	
2. การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จตามกำหนด	2.92	0.66	ปานกลาง	3.15	0.78	ปานกลาง
3. การมีความเพียรพยายามในการ เรียนและการปฏิบัติงาน	2.92	0.66	ปานกลาง	3.15	0.76	ปานกลาง
4. การมีความกระตือรือร้นในการ เรียนและการปฏิบัติงาน	2.95	0.70	ปานกลาง	3.07	0.74	ปานกลาง

8. ด้านการรู้จักแบ่งปัน

ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านการรู้จักแบ่งปันในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ เรื่อง การให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.16$)

ในขณะที่ความคิดเห็นนักเรียนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ เรื่อง การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.19$) ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ดังปรากฏในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการรู้จักแบ่งปัน ในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับ ปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. การมีความสามัคคีในการทำงาน ร่วมกันเป็นหมู่คณะ	2.96		0.71	ปานกลาง	
2. การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกา	2.88	0.61	ปานกลาง	3.05	0.73	ปานกลาง
3. การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการ ทำประโยชน์ต่อสังคม	2.99	0.71	ปานกลาง	3.19	0.80	ปานกลาง
4. การให้ความชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่น ประสบความสำเร็จ	2.92	0.69	ปานกลาง	3.18	0.79	ปานกลาง
5. การให้ความร่วมมือกับการทำ กิจกรรมของส่วนร่วม	3.16	0.85	ปานกลาง	3.10	0.78	ปานกลาง
6. การอาสาช่วยเหลืองานครูและผู้อื่น	2.92	0.70	ปานกลาง	3.18	0.85	ปานกลาง

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนและนักเรียน

ในตอนที 3 นำเสนอผลการศึกษารจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยจำแนกตามรายข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวนรวม 33 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ด้านเตรียมการสอน
2. ด้านดำเนินการสอน
3. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามด้านต่าง ๆ จากความคิดเห็นครูผู้สอนพบว่า ระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ด้านดำเนินการสอน ($\bar{X} = 3.93$) และระดับการปฏิบัติในระดับที่ต่ำคือ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.87$)

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ ด้านดำเนินการสอน ($\bar{X} = 3.87$) และระดับการปฏิบัติในระดับที่ต่ำคือ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.84$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ภาพรวมระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนตามด้านต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับปฏิบัติ ในความเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความเห็น ของนักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. ด้านเตรียมการสอน	3.98	0.64	มาก	3.93	0.67
2. ด้านดำเนินการสอน	3.93	0.51	มาก	3.87	0.61	มาก
3. ด้านการวัดและการประเมินผลการ เรียนรู้	3.87	0.57	มาก	3.84	0.65	มาก
รวม	3.59	0.57	มาก	3.54	0.64	มาก

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยที่ครูผู้สอนได้รับจำแนกตามแต่ละด้านของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 3 ด้านผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ด้านเตรียมการสอน

ระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านเตรียมการสอนในความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ เรื่องมีการกำหนดกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่อง มีการเตรียมสถานที่และเครื่องมือในการฝึกทักษะวิชาชีพ ($\bar{X}=4.16$) เท่ากัน ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ เรื่อง มีความพร้อมในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี ซึ่งโดยรวมอยู่ระดับมากทุกรายการ ($\bar{X}=4.23$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านเตรียมการสอนของครูผู้สอน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.03		0.62	มาก	
2. มีการกำหนดกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.16	0.61	มาก	4.20	0.58	มาก
3. มีการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมในสถานศึกษา	3.68	0.77	มาก	3.42	0.87	มาก
4. มีความพร้อมในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี	4.13	0.57	มาก	4.23	0.59	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	5. มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับ เนื้อหาของการสอน	3.55		0.77	มาก	
6. มีการเตรียมสถานที่และเครื่องมือในการฝึก ทักษะวิชาชีพ	4.16	0.56	มาก	4.14	0.63	มาก
7. มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังใน รายวิชาโดยเน้นเรื่องของพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.15	0.55	มาก	4.20	0.60	มาก

2. ด้านดำเนินการสอน

ระดับระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านดำเนินการสอน ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกรายการคือ เรื่อง มีการจัดสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$)

ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนเกี่ยวกับด้านดำเนินการสอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการคือ เรื่อง มีการสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.33$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านดำเนินการสอน ของ
ครูผู้สอน

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความคิดเห็น ของครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความคิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. มีการใช้สื่อการเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้	4.15	0.54	มาก	4.19	0.55	มาก
2. มีการจัดสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่ง วิชาการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	4.28	0.48	มาก	4.09	0.72	มาก
3. มีกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดตาม แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	0.50	มาก	4.18	0.55	มาก
4. มีกิจกรรมที่ฝึกทักษะการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.14	0.54	มาก	4.08	0.62	มาก
5. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง	4.05	0.40	มาก	3.96	0.60	มาก
6. มีการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นแก้ไข ปัญหาเป็นตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.04	0.39	มาก	4.08	0.54	มาก
7. มีการสร้างบรรยากาศนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่ หลากหลาย	3.62	0.77	มาก	3.33	0.87	ปาน กลาง
8. มีการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาให้ นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.19	0.55	มาก	4.19	0.55	มาก
9. มีการสื่อสารเนื้อหาสาระให้นักเรียนเข้าใจได้ อย่างง่ายและน่าสนใจ	4.27	0.48	มาก	4.09	0.72	มาก
10. มีการใช้สื่ออุปกรณ์ในการส่งเสริมพฤติกรรม การเรียนรู้ในห้องเรียน	3.82	0.84	มาก	3.68	0.82	มาก
11. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	4.08	0.51	มาก	4.11	0.66	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ		ความ หมาย
	ในความคิดเห็น ของครูผู้สอน			ในความคิดเห็นของ นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
12. มีการบอกแหล่งข้อมูลและเอกสารค้นคว้า เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง	4.26	0.50	มาก	4.16	0.69	มาก
13. ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการความ ช่วยเหลือในขณะทำการสอน	4.13	0.52	มาก	4.15	0.58	มาก
14. ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับเนื้อหาวิชา	4.11	0.61	มาก	3.98	0.72	มาก
15. มีการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักลงมือปฏิบัติด้วย ตนเอง	4.15	0.54	มาก	4.15	0.57	มาก
16. เน้นการสอนให้นักเรียนสามารถนำทักษะ กระบวนการไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.27	0.48	มาก	4.09	0.72	มาก
17. เน้นการสอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ กระบวนการแก้ไขปัญหา	4.09	0.49	มาก	4.15	0.56	มาก
18. เน้นการสอนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะ ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	4.15	0.53	มาก	4.06	0.63	มาก
19. มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม สามารถ คิดออกแบบวิธีการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทนแบ่งปัน	4.15	0.54	มาก	4.18	0.55	มาก
20. มีการสรุปเนื้อหาทุกครั้งหลังการสอน	4.27	0.48	มาก	4.06	0.74	มาก
21. ให้แนวทางในการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับ ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	4.09	0.49	มาก	4.17	0.55	มาก

3. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ในความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ เรื่อง มีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน ($\bar{X} = 2.90$) ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนเกี่ยวกับด้านดำเนินการสอนพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการคือ เรื่อง มีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน ($\bar{X} = 2.88$) ดังปรากฏในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.15 การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน

รายการ	ระดับปฏิบัติ		ความ	ระดับปฏิบัติ		ความ
	ในความ			ใน	ในความ	
	คิดเห็นของ	ครูผู้สอน	ความ		คิดเห็นของ	นักเรียน
	\bar{X}	S.D.	หมาย	\bar{X}	S.D.	หมาย
1. มีแจ้งการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.14	0.51	มาก	4.04	0.66	มาก
2. มีการกำหนดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.06	0.40	มาก	3.98	0.55	มาก
3. มีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน	2.90	0.73	ปานกลาง	2.88	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

(N=736)

รายการ	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ ครูผู้สอน		ความ หมาย	ระดับปฏิบัติ ในความ คิดเห็นของ นักเรียน		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	4. มีการวัดและประเมินผลในระหว่าง เรียน	4.07		0.57	มาก	
5. มีการวัดและประเมินผลนักเรียน หลังการสอน เพื่อนำผลมาพัฒนา และปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	4.19	0.64	มาก	4.09	0.68	มาก

ตอนที่ 4 แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ครูผู้สอน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสรุปภาพรวมทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ

ครูผู้สอน ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ว่า

1. การใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอาจไม่ค่อยได้ผลเต็มที่ เพราะสิ่งแวดล้อมรอบนอกของบริเวณสถานศึกษามีสิ่งยั่วยุอยู่มากและนักเรียนสนใจแต่เทคโนโลยีมากขึ้น จึงควรมีการประชุมวิชาการ เพื่อระดมสมอง แสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2. ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้ง่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชิ้นงาน โครงการ ร่วมกันในทุกรายวิชา เพื่อลดภาระการทำงานที่ซับซ้อนของผู้เรียน

4. ครูผู้สอนควรเน้นการเรียนรู้การฝึกปฏิบัติจริงสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนในห้องเรียน เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้เห็นประโยชน์ของแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก่อน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ และปฏิบัติ ซึ่งในแต่ละกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพความเป็นจริงในทุก ๆ ด้าน

5. ครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมทางด้านการพัฒนางานวิจัย ปัญหาพิเศษ สิ่งประดิษฐ์ และสนับสนุนอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6. การศึกษาดูงานในสถานประกอบการที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนในอนาคต

7. ครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติต่อภายในครอบครัว ชุมชน เป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ตัวผู้เรียน

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปได้ว่า

1. ควรมีกิจกรรมเพิ่มทักษะในการฝึกปฏิบัติ เน้นกระบวนการคิดเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

2. มีการจัดการเรียนการสอนที่เข้าใจง่ายหลากหลาย รวมถึงสื่อการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้นและสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น มีการเพิ่มอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติให้เพียงพอต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. สนับสนุนกิจกรรมการประดิษฐ์สิ่งของเหลือใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน
4. มีกิจกรรมการเข้าค่าย กีฬา ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพที่หลากหลาย
5. มีการรณรงค์ให้ผู้จัดการประหยัดทรัพยากรน้ำ เครื่องใช้ไฟฟ้า หลังใช้งานเสร็จ มีการดูแลสุขลักษณะอนามัยในห้องสุขา เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นแหล่งเสพสิ่งเสพติด และอบายมุขต่าง ๆ

ข้อวิจารณ์

1. จากความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของตนเองอยู่ในระดับการปฏิบัติที่สูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน อย่างเห็นได้ชัดในทุกด้าน ซึ่งจากข้อค้นพบที่ได้จากทั้ง 8 ด้านคือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรอบรู้ ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความขยันและอดทน ด้านการรู้จักแบ่งปัน ของความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนมีดังนี้

1.1 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือเรื่อง การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด เรื่อง การสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง และเรื่อง การกล้าเสนอตัวเองเข้าทำงานสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546) ซึ่งกล่าวว่า ทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ตระหนักถึงภัยของยาเสพติดที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะกับเยาวชน จึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาที่จะเกิดจากการใช้

สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการที่มุ่งเน้นไปยังตัวบุคคลในกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติด และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กลุ่มเป้าหมาย โดยไม่ใช่ทางเลือกที่คิด เมื่อประสบปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีโครงการการแข่งขันกีฬาต้านภัยยาเสพติดขึ้นทุกปี เพื่อให้ให้นักเรียนหันมาสนใจกีฬาอย่างต่อเนื่อง พร้อมเพิ่มภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด และส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพที่แข็งแรงอีกทางหนึ่ง ซึ่งถ้านักเรียนมีสุขภาพกายที่แข็งแรงก็必将ส่งผลถึงสุขภาพจิตที่ดี ทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าเสนอตัวเองในการทำงาน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับการกระทำของตนเอง

1.2 ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ และเรื่อง การสามารถปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่นสอดคล้องกับนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 เริ่มมีนโยบายการประหยัดพลังงานเป็นครั้งแรก กำหนดให้มีการลดอัตราการใช้พลังงานในประเทศไทย โดยส่วนรวม โดยมีการจัดทำเอกสารแนะนำเผยแพร่ จัดทำโครงการสาธิตการประหยัดพลังงาน การฝึกอบรม การจัดประชุมสัมมนา การจูงใจในการประหยัดพลังงาน ซึ่งนักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การสามารถใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า และเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550ค) ยุทธศาสตร์พัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และรักษาสาธารณสมบัติ เพื่อเร่งรัดให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และรักษาสาธารณสมบัติ จึงกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดทั้งในและนอกโรงเรียน 2. ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อมและใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัดและคุ้มค่า โครงการรักษาสิ่งแวดล้อมและสาธารณสมบัติ เช่น กิจกรรมห้องเรียนมาตรฐาน กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันอนุรักษ์และประหยัดพลังงานไฟฟ้า น้ำประปา จัดกิจกรรม 5 ส

2. การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ

2.1 ด้านเตรียมการสอน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านเตรียมการสอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อและการผลิตสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนด้วยตนเอง ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่ได้รับผิดชอบควรจัดหางบประมาณ และส่งเสริมการจัดอบรมการผลิตสื่อ และการใช้สื่อสำหรับครูผู้สอน ควรติดตามผล เพื่อหาแนวทางการพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา จิตรวงสนันท์ (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา และความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพใน โรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดน่าน พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขาดงบประมาณ ขาดเอกสาร หลักสูตร และขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และขาดการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ด้านดำเนินการสอน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านดำเนินการสอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง มีการสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการสอนในแต่ละวิธีมีลักษณะเด่นและด้อยแตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้สอนจะต้องศึกษาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และเลือกวิธีการสอนหลาย ๆ แบบมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และอยากที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2541) ที่กล่าวถึง วิธีการสอนจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของบทเรียน การเลือกวิธีสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหาสาระที่จะสอน
2. ลักษณะของเนื้อหาสาระควรเลือกวิธีที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะสอน
3. ลักษณะของผู้เรียน ต้องเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมวัย และประเภทของผู้เรียน
4. เวลา วิธีสอนแต่ละวิธีมีการใช้เวลาในการแตกต่างกัน
5. สถานที่ การสอนบางวิธีจำเป็นต้องจัดสภาพห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสม
6. จำนวนผู้เรียน ผู้เรียนที่มีจำนวนมาก อาจจะเหมาะกับวิธีสอนบางวิธีเท่านั้น ดังนั้น การสร้าง

บรรยากาศนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลายจึงเป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสนใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติค่าที่สุดคือเรื่อง มีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการเตรียมการสอน เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเตรียมการสอน ประกอบด้วย 1. การสำรวจความต้องการและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน โดยมีการซักถาม สังเกต สัมภาษณ์ พูดคุย หรือทำแบบสอบถามก่อนเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจ สำรวจความสนใจ 2. การเตรียมการ ครูต้องเตรียมเนื้อหาหลักสูตร และจุดประสงค์ให้เข้าใจต้องแท้ เพื่อวางแผน กระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัด โดยการเตรียมแหล่งข้อมูลที่เป็นทั้งสื่อการเรียน ใบความรู้ ใบงาน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ตามต้องการ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ยึดตามสำนักนโยบายยุทธศาสตร์และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยประชาคม จันทรชิต (2552) คุณลักษณะของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
4. ความรอบรู้
5. ความรอบคอบ และระมัดระวัง

6. ความซื่อสัตย์ สุจริต
7. ความขยัน และอดทน
8. การรู้จักแบ่งปัน

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. เตรียมการสอน
2. ดำเนินการสอน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำหรับประชากรที่ใช้ในครั้งนี้นี้คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั้ง 4 แห่ง ได้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งข้อมูลที่สำคัญที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน และนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงข้อเสนอแนะจากครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.7 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.3 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 45.47 ปี ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอน โดยเฉลี่ยของครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 19.54 ปี และประสบการณ์สอนโดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์

สอนร้อยละ 68.1 อยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 ปี ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 70.4 สอนอยู่ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รองลงมาร้อยละ 24.9 สอนอยู่ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และร้อยละ 0.5 สอนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคซึ่งอยู่ใน ระดับต่ำสุด ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 79.3 สอนอยู่ในหมวดวิชาชีพ สาขาวิชาที่สอนส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรมร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ พาณิชยกรรมร้อยละ 17.8 ส่วนในหมวดวิชาสามัญสอนร้อย ละ 20.7 วิชาที่สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 9.4 คือ กลุ่มวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สถิติและการวางแผนการตลาด เป็นต้น นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชายคิดเป็นร้อยละ 61.2 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.8 นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.2 ศึกษาอยู่ในหมวดวิชา เกษตรกรรม รองลงมาร้อยละ 27.9 อยู่ในหมวดวิชาพาณิชยกรรม และร้อยละ 0.8 อยู่ในหมวดวิชา คหกรรมซึ่งอยู่ในระดับต่ำที่สุด

จากผลวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 8 ด้าน คือ

1. ด้านความพอประมาณ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความพอประมาณมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การรู้จัก ใช้จัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด คุ่มค่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้อง กับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การไม่คิดอิจฉา ริษยา และ ไม่มีมีความ โลก
2. ด้านความมีเหตุผล แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความมี เหตุผล มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การกล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูก กาลเทศะ
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การกล้าซักถามปัญหาหรือสงสัยต่าง ๆ อย่างถูกกาลเทศะ

4. ด้านความรอบรู้ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความรอบรู้ มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การสามารถใช้ทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การมีความสนใจใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การสามารถใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การสามารถเชื่อมโยงบูรณาการองค์ความรู้ของวิชาชีพให้สัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล

5. ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความรอบคอบและระมัดระวัง มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การสามารถใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า และเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสุขสมบัติและสิ่งแวดล้อม

6. ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การไม่ลักขโมยของผู้อื่น และเรื่อง การไม่ทุจริตในการสอบ นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การพูดความจริง

7. ด้านความขยันและอดทน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านความขยันและอดทน มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอน มีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการปฏิบัติงาน ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า เรื่อง การมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการปฏิบัติงาน นักเรียนมีระดับปฏิบัติต่ำที่สุด จากความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า เรื่อง การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ และเรื่อง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด และเรื่อง การมีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน มีระดับปฏิบัติสูงที่สุด

8. ด้านการรู้จักแบ่งปัน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการรู้จักแบ่งปันมีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนร่วม ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการรู้จักแบ่งปันมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้สอนส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ด้านคือ

1. ด้านเตรียมการสอน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านเตรียมการสอน มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง มีการกำหนดกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่อง มีการเตรียมสถานที่และเครื่องมือในการฝึกทักษะวิชาชีพ ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง มีความพร้อมในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านเตรียมการสอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของการสอน

2. ด้านดำเนินการสอน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านดำเนินการสอน มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง การจัดสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง มีการใช้สื่อการเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเรื่อง มีการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ผลการศึกษา พบว่า แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านดำเนินการสอน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง มีการสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย

3. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง มีการวัดและประเมินผลนักเรียนหลัง

การสอน เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ในขณะที่ความคิดเห็นของนักเรียนมีระดับปฏิบัติสูงที่สุดคือเรื่อง มีการวัดและประเมินผลในระหว่างเรียน ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการวัดและการประเมินผล การเรียนรู้มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ระดับปฏิบัติต่ำที่สุดคือเรื่อง มีการวัดและประเมินผล นักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนา พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลอง ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการจัดทำแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมในโรงเรียน โดยการจัดทำห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเพื่อใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติ หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันกับครูผู้สอน และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี เช่น การตั้งชมรม การทำสหกรณ์ การทำ ธนาคารโรงเรียน การแข่งขันกีฬาภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกให้คิดเป็น ทำเป็น และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รักการอ่าน และเกิดการรัก ที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งผู้เรียน เป็นสำคัญ และครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการใช้สื่อ และอุปกรณ์ในการสอน โดยมีการเข้ารับ การฝึกอบรมและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาความรู้และความสามารถ ซึ่งครูผู้สอนควรมีการสำรวจความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน เพื่อจะได้ทราบความต้องการและปัญหา ของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนเกิดทัศนคติที่ดีต่อกัน และมีการเข้ารับการอบรมวิชาการ และการอบรมการใช้สื่อ ผลิตสื่อการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง และส่งเสริมการจัด กิจกรรมให้กับผู้เรียน ด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะกับวัยและความต้องการกลุ่มผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลอยู่เสมอเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความพร้อมของนักเรียนและปรับปรุง เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. ด้านการส่งเสริมอุปนิสัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่ดีขึ้น โดยอาจทำการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในระหว่างการจัดการเรียนการสอนในห้องและนอกห้องเรียน สังเกตนักเรียนที่มีพฤติกรรมในระดับที่ถดถอยลง อาทิ ขาดความพอประมาณ ขาดความมีเหตุผล ขาดการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ขาดความรอบรู้ ขาดความซื่อสัตย์ สุจริต ขาดความขยัน อดทน และขาดการรู้จักแบ่งปัน ซึ่งครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดบวก ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้อาจนำไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน

3. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ควรจะมีการคิดข้อคำถามที่สามารถคำนึงถึงความสามารถในการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น แบบสอบถามในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเตรียมการสอน ด้านดำเนินการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติภาคบังคับพุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร.

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. 2550. “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสวยธุกิจพอเพียง.” สกฤตไทยรายสัปดาห์ (สิงหาคม 2550): 29-31.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541. ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมีเดีย.

เกษม วัฒนชัย. 2549. การเรียนรู้อย่างแท้จริงและพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: มติชน.

คะเนิงนิจ นาสมใจ. 2543. รายงานการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก. วิทยาลัยบึงพระพิบูลย์โลก.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2549. “เศรษฐกิจพอเพียงหลักปรัชญาสู่การปฏิบัติ.” มติชนรายวัน (13 พฤศจิกายน 2549): 29-30.

จิโรจน์ แก้วดวง. 2548. ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ถวัลย์ มาศจรัส. 2550. MODEL การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

- ทิตินา แวมมณี. 2553. ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทพวณี วินิจำจร. 2548. การปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2552. มูลค่าเบื้องต้นของผลผลิตที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตของชาติในรอบหนึ่งปี (Online). www.ryt9.com/s/tpd/850688, 19 มิถุนายน 2553.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2541. การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก.
- บรรจง จันทรสา. 2522. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ประชาคม จันทรชิต. 2552. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปริญญช พิบูลสรวุฑ. 2550. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์. 2552. ความเจริญของประเทศต้องอาศัยความเจริญของภาคเกษตรเป็นสำคัญ (Online). www.secondclass111.com, 20 มิถุนายน 2553.
- พระธรรมปิฎก (ประยุक्त ปยุตโต). 2544. พุทธวิธีในการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมมิก.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. 2550. วิกฤตคุณธรรมเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: สวนดุสิตโพลมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- ยุทธพงษ์ กัวยวรรณ. 2541. **พื้นฐานการบริหารและระบบการผลิตในงานอุตสาหกรรม.**
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รัตนาวดี นิลเปรม. 2527. **สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพตามหลักสูตร
ปวช.2524ประเภทเกษตรกรรมในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.**
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร:
นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ลำพอง บุญช่วย. 2530. **การสอนเชิงระบบ.** ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542. **การวัดและการประเมินผล.** กรุงเทพมหานคร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทิวี. 2541. **ปรัชญาการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมพร เทพสิทธิธา. 2548. **การเดินตามรอยพระยุคลบาทเศรษฐกิจพอเพียงช่วยแก้ปัญหา
ความยากจนและทุจริต.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: กองทุนอริยมรรค.
- สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ. 2533. **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพ
อิสระเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช2524.** วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. **การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด.**
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. 2545. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559).** กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546ก. กรมอาชีวศึกษา ครอบรอบ 58 ปี (Online).

<http://www.kodmhai.com/Kkat/NKkat/Nkkat-4/New/N2.html>, 18 มีนาคม 2554.

_____. 2546ข. ความเป็นมาและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545 ปรับปรุง (2546) ของวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2546ค. หลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2547. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2550ก. การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2550ข. การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2550ค. แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2529. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2529-2529). กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

_____. 2547. เอกสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบ (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. 2549. สมุดบันทึกพอเพียง. กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2550ก. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2550ข. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เข้าสู่สถานศึกษา (2550-2554). กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2552. **อีสานแชมป์ทำเกษตร** (Online). <http://foodresources.org/news/11/06/10/593>, 19 มิถุนายน 2553.

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา. 2542. **การจัดการเรียนการสอนเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร.

อัจฉรา จิตรวงศนันท์. 2539. **สภาพและปัญหาและความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่ม
การทำงานพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อำนาจ เถาตระกูล. 2551. **การวัดและการประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

อำพล เสนาณรงค์. 2549. “แนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษานรกรากฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.”
มติชน (27 พฤศจิกายน 2549): 27.

Best, J. W. and Kahn. 1986. **Research in Education**. New York: Prentice-Hall.

Kneller, G. J. 1964. **Introduction to the Philosophy of Education**. Los Angeles:
John Wiley & Sons.

Stumpf, S. E. 1994. **Philosophy**. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. ดร. ประชาคม จันทรัชิต
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไชยา

2. ดร. สุนทรา โตบัว
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ดร. ภัทรารรณณ์ จีรพัฒนัชนธร
ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/ 133

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร.ประชาคม จันทราชิต

ด้วย นางสาววัลย์พร ตระกูลไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.อนุชัย รามวงษ์กูร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รศ.ดร.พนิต เข้มทอง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้อง ความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่ นิสิตแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อการใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-2579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศธ 0513.10907/ ๒8

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คร.สุนทรา โคบัว

ด้วย นางสาวลลิตพร กระจุกไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. คร.อนุชัย รามวงษ์กูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รศ.ดร.พนิต เข้มทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่นิสิตแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อการใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-2579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศธ 0513.10907/ 138

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คร.ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร

ด้วย นางสาววัลย์พร กระจุกไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในโครงการสถานศึกษาทดลองประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. คร.อนุชัช รามวงศ์กูร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รศ.ดร.พนิต เข้มทอง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่ นิสิตแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อการใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ คร.อนุชัช จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ที่ ศธ 0513.109/ 185

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

17 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี

ด้วย นางสาววัลย์พร กระจุกไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชา
อาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี" ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ที่ปรึกษา
ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.อนุชัย รามวงษ์กูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ตอบ
แบบสอบถาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้
เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจกขอบคุณยิ่ง และขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)
หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/ 186

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พลหโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

17 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์

ด้วย นางสาววัลย์พร ตรีภูมไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชา
อาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ที่ปรึกษา
ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.อนุชัช รามวงศ์กูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ตอบ
แบบสอบถาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้
เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง และขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรชัย จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศษ 0513.109/ 186

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

17 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์

ด้วย นางสาวลลิตพร กระจุกไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนอาชีวศึกษา ภาควิชา
อาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ที่ปรึกษา
ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.อนุชัช งามวงศ์กูร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ตอบ
แบบสอบถาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้
เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง และขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/ 196

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

17 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ

ด้วย นางสาวลลิตพร กระจุกไพศาล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี" ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.อนุชัย รามวงศ์กูร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ยินดีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้เพื่อนิสิตจักได้นำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์ สรุปและเรียบเรียงประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักขอบคุณยิ่ง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา
โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262
โทรสาร 02-579-0203

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

เรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจำนวนทั้งหมด 12 หน้า ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุของท่าน _____ ปี (ระบุจำนวนเต็ม)

3. ประสบการณ์ในการสอนของท่าน _____ ปี (ระบุจำนวนเต็ม)

4. ประสบการณ์ในการสอนโดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ _____ ปี (ระบุจำนวนเต็ม)

5. ท่านสอนอยู่ในระดับ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านสอนอยู่ในหมวดวิชา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- หมวดวิชาสามัญ
 กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์
 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- หมวดวิชาชีพ
 เกษตร พาณิชยกรรม
 ประมง อุตสาหกรรม
 คหกรรม อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ○ ลงในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	← →			น้อยที่สุด
1. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความพอประมาณ					
1. นักเรียนมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี	5	4	3	2	1
2. นักเรียนไม่คิดอิจฉา ริษยา และไม่มี ความโลภ	5	4	3	2	1
3. นักเรียนรู้จักใช้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างประหยัด คุ่มค่า	5	4	3	2	1
4. นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อครูและผู้อื่น	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
2. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความมีเหตุผล					
1. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	5	4	3	2	1
2. นักเรียนกล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูกกาลเทศะ	5	4	3	2	1
3. นักเรียนมีความกล้ายอมรับความจริงและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	5	4	3	2	1
4. นักเรียนสามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	5	4	3	2	1
5. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
3. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว					
1. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	5	4	3	2	1
2. นักเรียนสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	5	4	3	2	1
3. นักเรียนกล้าเสนอตัวเองเข้าทำงาน	5	4	3	2	1
4. นักเรียนกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	5	4	3	2	1
5. นักเรียนกล้าซักถามปัญหาหรือสงสัยต่าง ๆ อย่างถูกกาลเทศะ	5	4	3	2	1
6. นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	5	4	3	2	1

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
4. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรู้					
1. นักเรียนมีความระมัดระวังและรอบคอบในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในทำงาน	5	4	3	2	1
2. นักเรียนนำความรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการทำงาน	5	4	3	2	1
3. นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันเป็นผลมาจากการศึกษาวิชาการต่าง ๆ	5	4	3	2	1
4. นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	5	4	3	2	1
5. นักเรียนสามารถใช้ทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม	5	4	3	2	1
6. นักเรียนสามารถประยุกต์ทักษะและความรู้ในการแก้ไขปัญหาได้	5	4	3	2	1
7. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1
8. นักเรียนสามารถใช้กระบวนการวิจัยอย่างง่ายในการปรับปรุงและพัฒนางาน	5	4	3	2	1
9. นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบูรณาการองค์ความรู้ของวิชาชีพให้สัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
5. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรอบคอบและระมัดระวัง					
1. นักเรียนสามารถใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า	5	4	3	2	1
2. นักเรียนพูดจาและแสดงกิริยาสุภาพต่อบุคคลอื่น	5	4	3	2	1
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ	5	4	3	2	1
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น	5	4	3	2	1
6. นักเรียนปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	5	4	3	2	1

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
6. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความซื่อสัตย์ สุจริต					
1. นักเรียนพูดความจริง	5	4	3	2	1
2. นักเรียนไม่นำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	5	4	3	2	1
3. นักเรียนไม่ทุจริตในการสอบ	5	4	3	2	1
4. นักเรียนไม่ลักขโมยของผู้อื่น	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
7. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความขยันและอดทน	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
1. นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	5	4	3	2	1
2. นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด	5	4	3	2	1
3. นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
4. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
8. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านการรู้จักแบ่งปัน	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
1. นักเรียนมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	5	4	3	2	1
2. นักเรียนมีการช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	5	4	3	2	1
3. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม	5	4	3	2	1
4. นักเรียนให้ความชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ	5	4	3	2	1
5. นักเรียนให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนร่วม	5	4	3	2	1
6. นักเรียนอาสาช่วยเหลืองานครูและผู้อื่น	5	4	3	2	1

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ○ ลงในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←	→	น้อยที่สุด	
1. ด้านเตรียมการสอน					
1. ท่านได้มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
2. ท่านได้มีการกำหนดกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
3. ท่านได้มีการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมในสถานศึกษา	5	4	3	2	1
4. ท่านมีความพร้อมในเนื้อหารายวิชาเป็นอย่างดี	5	4	3	2	1
5. ท่านได้มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของการสอน	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
1. ด้านเตรียมการสอน (ต่อ)					
6. ท่านมีการเตรียมสถานที่และเครื่องมือในการฝึกทักษะวิชาชีพ	5	4	3	2	1
7. ท่านมีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในรายวิชาโดยเน้นเรื่องของพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
2. ด้านดำเนินการสอน					
1. ท่านมีการใช้สื่อการเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
2. ท่านมีการจัดสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1
3. ท่านมีกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
4. ท่านมีกิจกรรมที่ฝึกทักษะการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1
5. ท่านมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
2. ด้านดำเนินการสอน (ต่อ)					
6. ท่านมีการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็นตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
7. ท่านมีการสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1
8. ท่านมีการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	5	4	3	2	1
9. ท่านมีการสื่อสารเนื้อหาสาระให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างง่ายและน่าสนใจ	5	4	3	2	1
10. ท่านมีการใช้สื่ออุปกรณ์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน	5	4	3	2	1
11. ท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	5	4	3	2	1
12. ท่านได้มีการบอกแหล่งข้อมูลและเอกสารค้นคว้าให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
13. ท่านให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือในการทำ	5	4	3	2	1

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←	→	น้อยที่สุด	
2. ด้านดำเนินการสอน (ต่อ)					
14. ท่านใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	5	4	3	2	1
15. ท่านได้มีการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
16. ท่านเน้นการสอนให้นักเรียนสามารถนำทักษะกระบวนการไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	5	4	3	2	1
17. ท่านเน้นการสอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้กระบวนการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1
18. ท่านเน้นการสอนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	5	4	3	2	1
19. ท่านมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม สามารถคิดออกแบบวิธีการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน	5	4	3	2	1
20. ท่านมีการสรุปเนื้อหาทุกครั้งหลังการสอน	5	4	3	2	1
21. ท่านได้ให้แนวทางในการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
1. ท่านแจ้งการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	5	4	3	2	1
2. ท่านมีการกำหนดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
3. ท่านมีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน	5	4	3	2	1
4. ท่านมีการวัดและประเมินผลในระหว่างเรียน	5	4	3	2	1
5. ท่านมีการวัดและประเมินผลนักเรียน หลังการสอน เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	5	4	3	2	1

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาของท่าน

ข้อเสนอแนะ.....

 ++++++

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

เรื่อง พฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจำนวนทั้งหมด 12 หน้า ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ ให้ตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาใด

เกษตรกรรม

พืชศาสตร์

สัตวศาสตร์

อุตสาหกรรมเกษตร

ช่างกลการเกษตร

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
1. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความพอประมาณ					
1. ท่านมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี	5	4	3	2	1
2. ท่านไม่คิดอิจฉา ริษยา และไม่มีควมโลภ	5	4	3	2	1
3. ท่านรู้จักใช้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่าง ประหยัด คุ่มค่า	5	4	3	2	1
4. ท่านมีสัมมาคารวะต่อครูและผู้อื่น	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
2. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความมีเหตุผล					
1. ท่านกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	5	4	3	2	1
2. ท่านกล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างถูกกาลเทศะ	5	4	3	2	1
3. ท่านมีความกล้ายอมรับความจริงและยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	5	4	3	2	1
4. ท่านสามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	5	4	3	2	1
5. ท่านสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นเหตุ เป็นผล	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
3. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว					
1. ท่านไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด	5	4	3	2	1
2. ท่านสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง	5	4	3	2	1
3. ท่านกล้าเสนอตัวเองเข้าทำงาน	5	4	3	2	1
4. ท่านกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	5	4	3	2	1
5. ท่านกล้าซักถามปัญหาหรือสงสัยต่าง ๆ อย่างถูกกาลเทศะ	5	4	3	2	1
6. ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	5	4	3	2	1

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
4. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรอบรู้					
1. ท่านมีความระมัดระวังและรอบคอบในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในทำงาน	5	4	3	2	1
2. ท่านนำความรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการทำงาน	5	4	3	2	1
3. ท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันเป็นผลมาจากการศึกษา วิชาการต่าง ๆ	5	4	3	2	1
4. ท่านมีความสนใจใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา	5	4	3	2	1
5. ท่านสามารถใช้ทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม	5	4	3	2	1
6. ท่านสามารถประยุกต์ทักษะและความรู้ในการแก้ไขปัญหาได้	5	4	3	2	1
7. ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ในการทำงาน อย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1
8. ท่านสามารถใช้กระบวนการวิจัยอย่างง่ายในการปรับปรุงและ พัฒนางาน	5	4	3	2	1
9. ท่านสามารถเชื่อมโยงบูรณาการองค์ความรู้ของวิชาชีพให้ สัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
5. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรอบคอบและระมัดระวัง					
1. ท่านสามารถใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า	5	4	3	2	1
2. ท่านพุดจาและแสดงกิริยาสุภาพต่อบุคคลอื่น	5	4	3	2	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1
4. ท่านสามารถปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ	5	4	3	2	1
5. ท่านสามารถปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น	5	4	3	2	1
6. ท่านปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ทุกครั้งเมื่อเลิก ใช้	5	4	3	2	1

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
6. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความซื่อสัตย์ สุจริต					
1. ท่านพูดความจริง	5	4	3	2	1
2. ท่านไม่นำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	5	4	3	2	1
3. ท่านไม่ทุจริตในการสอบ	5	4	3	2	1
4. ท่านไม่ลักขโมยของผู้อื่น	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
7. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความขยันและอดทน	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
1. ท่านปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	5	4	3	2	1
2. ท่านปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด	5	4	3	2	1
3. ท่านมีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
4. ท่านมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
8. พฤติกรรมที่แสดงออกด้านการรู้จักแบ่งปัน	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
1. ท่านมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	5	4	3	2	1
2. ท่านมีการช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	5	4	3	2	1
3. ท่านให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม	5	4	3	2	1
4. ท่านให้ความชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ	5	4	3	2	1
5. ท่านให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนร่วม	5	4	3	2	1
6. ท่านอาสาช่วยเหลืองานครูและผู้อื่น	5	4	3	2	1

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ○ ลงในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 5 ระดับ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เคยปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←	→	น้อยที่สุด	
1. ด้านเตรียมการสอน					
1. ครูผู้สอน ได้มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
2. ครูผู้สอน ได้มีการกำหนดกิจกรรมในชั้นเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
3. ครูผู้สอน ได้มีการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมในสถานศึกษา	5	4	3	2	1
4. ครูผู้สอน มีความพร้อมในเนื้อหารายวิชาเป็นอย่างดี	5	4	3	2	1
5. ครูผู้สอน ได้มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของการสอน	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
1. ด้านเตรียมการสอน (ต่อ)					
6. ครูผู้สอน มีการเตรียมสถานที่และเครื่องมือในการฝึกทักษะวิชาชีพ	5	4	3	2	1
7. ครูผู้สอน มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในรายวิชาโดยเน้นเรื่องของพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←→			น้อยที่สุด
2. ด้านดำเนินการสอน					
1. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
2. ครูผู้สอนมีการจัดสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งวิทยาการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1
3. ครูผู้สอนมีกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
4. ครูผู้สอนมีกิจกรรมที่ฝึกทักษะการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1
5. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	5	4	3	2	1
6. ครูผู้สอนมีการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็นตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
7. ครูผู้สอนมีการสร้างบรรยากาศน่าเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1
8. ครูผู้สอนมีการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	5	4	3	2	1
9. ครูผู้สอนมีการสื่อสารเนื้อหาสาระให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างง่ายและน่าสนใจ	5	4	3	2	1
10. ครูผู้สอนมีการใช้สื่ออุปกรณ์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน	5	4	3	2	1
11. ครูผู้สอนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง	5	4	3	2	1
12. ครูผู้สอนได้มีการบอกแหล่งข้อมูลและเอกสารค้นคว้าให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
13. ครูผู้สอนให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือในขณะทำการสอน	5	4	3	2	1
14. ครูผู้สอนใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	5	4	3	2	1

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	←	→	น้อยที่สุด	
2. ด้านดำเนินการสอน (ต่อ)					
15. ครูผู้สอนได้มีการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
16. ครูผู้สอนเน้นการสอนให้นักเรียนสามารถนำทักษะกระบวนการไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	5	4	3	2	1
17. ครูผู้สอนเน้นการสอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้กระบวนการแก้ไขปัญหา	5	4	3	2	1
18. ครูผู้สอนเน้นการสอนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	5	4	3	2	1
19. ครูผู้สอนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม สามารถคิด ออกแบบวิธีการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน	5	4	3	2	1
20. ครูผู้สอนมีการสรุปเนื้อหาทุกครั้งหลังการสอน	5	4	3	2	1
21. ครูผู้สอนได้ให้แนวทางในการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
1. ครูผู้สอนแจ้งการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	5	4	3	2	1
2. ครูผู้สอนมีการกำหนดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	4	3	2	1
3. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการสอนทุกครั้งเพื่อสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน	5	4	3	2	1
4. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลในระหว่างเรียน	5	4	3	2	1
5. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลนักเรียน หลังการสอน เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม	5	4	3	2	1

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อ
การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาของท่าน

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
+++++

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาววลัยพร ตระกุลไพศาล
วันเดือน ปี ที่เกิด	15 มิถุนายน 2529
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
ที่อยู่	80/1 หมู่ 12 ตำบลม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น 40310
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาภาษาเพื่อการสร้างสรรค์งานสื่อสิ่งพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม